



Občina Moravske Toplice

LIPNICA

Glasilo Občine Moravske Toplice • leto XXX • številka 203 • 6. november 2025



**29. Občinski praznik
Občine Moravske Toplice**

**Častni občan
Alojz Berden**

**Intervju:
Aleksander Erniša**

**V Vučji Gomili
zaživela destilarna**



Iz vsebine

- 5 IZ OBČINE
Alojz Berden
- 6 IZ OBČINE
Razpis za štipendije
- 17 VSAKDANJI UTRIP
Lovsko tekmovanje v Krncih
- 21 IZ GASILSKIH DOMOV
100 let PGD Noršinci
- 29 DUHOVNI UTRIP
Aleksander Erniša
- 33 PO POTEH ODLIČNOSTI
Beyond Mura Distillery



Občina Moravske Toplice



Vaja gasilskega sektorja Bogojina v okviru meseca požarne varnosti je letos potekala na Ivancih, kjer so se zbrali gasilci iz PGD Bogojina, Filovci, Bukovnica, Kobilje, Vučja Gomila in PGD Ivanci.

Spoštovane bralke in bralci Lipnice!



Že smo v predzadnjem mesecu letošnjega leta. Čas, kot po navadi, mineva hitreje, kot bi si želeli. Dnevi so kratki, jutra hladna, misli pa vse pogosteje uhajajo k pregledu prehojene poti. Za nami so dan spomina na mrtve, dan reformacije, mesec požarne varnosti in, seveda, že 29. občinski praznik Občine Moravske Toplice. Ob tej priložnosti smo se ponovno poklonili imenitnim posameznikom iz naše občine. Ljudem, ki s svojim delom, ustvarjalnostjo in predanostjo pomembno sooblikujejo skupnost, v kateri živimo. Takšnih ljudi nam resnično ne manjka, in prav je, da jim namenimo zahvalo in spoštovanje.

Ko se počasi približujemo zadnjemu mesecu v letu, je ponovno priložnost za razmislek. Kakšno leto je za nami? Kaj vse smo uspeli uresničiti? Smo izpolnili cilje, ki smo si jih zadali, in stopili korak bližje k temu, kar si želimo biti – kot posamezniki in kot skupnost?

Dovolil si bom nekaj osebne introspekcije, pa mi, dragi bralci, ne zamerite. Zame je bilo leto, ki se izteka, v marsičem prelomno. Vzel sem si čas zase, tako za misli kot za telo. Stopil sem na pot sprememb, ki sem jih dolgo odlagal, in ponosen sem, da sem vztrajal, da nisem »vrgel puške v koruzo«.

Verjamem, da bo prihodnje leto prineslo še marsikaj zanimivega. Ne le zaradi volitev, tako državnih kot lokalnih, ampak tudi zaradi vsega, kar se poraja med ljudmi. Vsaka jesen, vsak konec leta je priložnost za pogovor s samim sabo.

V teh kratkih, vse bolj hladnih dneh, želim vsem občankam in občanom, pa tudi vsem bralcem, da si vzamejo trenutek zase. Da se ustavijo, razmislijo o sebi, o svojih načrtih, o tem, ali so v tem letu res bili najboljša različica sebe: zase, za svoje bližnje, za skupnost.

In še najbolj, da sledijo motu najnovejšega častnega občana: **biti dober sosed, prijatelj in občan**. Če bomo temu sledili, bomo prav gotovo vsi skupaj bolj zadovoljni, povezani in srečni.

Rok Šavel, odgovorni urednik

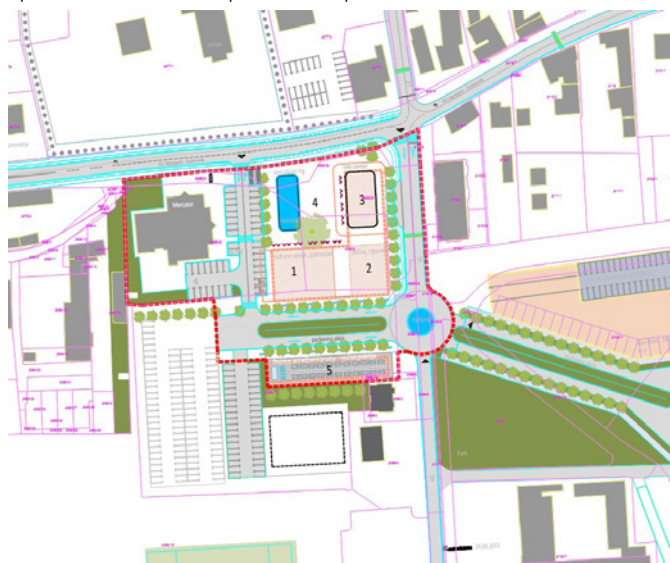


Vsi nagrajenci na 29. občinskem prazniku v Filovcih.

LIPNICA – glasilo Občine Moravske Toplice. Uredništvo: Rok Šavel – odgovorni urednik, Sonja Vöröš – urednica prispevkov v madžarskem jeziku, Damjana Kovač – predstavnica MNSS, Anita Čontala – predstavnica občinske uprave; Silviya Sambt in Darja Plohl – programski sodelavki. Postavitve in tisk – Tiskarna aIP Praprotnik, d. o. o. Naklada 2200 izvodov. Lipnica ni naprodaj – brezplačno jo prejme vsako gospodinjstvo v občini, drugi zainteresirani pa na sedežu Občine Moravske Toplice, Kranjčeva ulica 3, 9226 Moravske Toplice – tel.: (02) 538/15-00, spletna stran: www.moravske-toplice.si. **Elektronska pošta glasila Lipnica: lipnica.casopis@gmail.com. ISSN 2536-3743.**

Občinski svet sprejel prostorski akt za središče Moravskih Toplic

Na avgustovski seji moravskotopliškega občinskega sveta so svetniki poleg potrditve nagrajencev ob občinskem prazniku sprejeli vrsto pomembnih odločitev. Sprejeti so tako bili številni odloki, pomembni za investitorje, med drugim o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za gradnjo dveh stanovanjskih objektov v Peup MT 28/1 na Rumičevem bregu v Moravskih Toplicah in odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o zazidalnem načrtu »Turistično naselje Podov«. Občinski svet je sprejel tudi predlog pravilnika o spremembah in dopolnitvah pravilnika o enkratni denarni



pomoči za novorojence v Občini Moravske Toplice, s katerim se pravilnik usklajuje z veljavnim čistopisom Zakona o prijavi prebivališča. Sprejeta je bila prav tako nova, višja ekonomska cena vrta, ki pa je zaradi višje občinske subvencije starši vrtčevskih otrok ne bodo občutili v denarnicah.

Najbolj strateško pomembna odločitev avgustovske seje je bilo sprejetje prostorskega akta za prepotrebno ureditev središča Moravskih Toplic. Po več kot štirih letih od idejne zasnove je občinski svet sprejel občinski podrobni prostorski načrt za del območja zdraviliškega kompleksa v Moravskih Toplicah, ki je podlaga za urbanistično, arhitekturno in krajinsko ureditev centra najbolj priljubljenega turističnega kraja v Pomurju. Prostorski akt se nanaša na območje ob glavni cesti pri trgovini Mercator in evangeličanski cerkvi ter v smeri križišča proti hotelskemu kompleksu Terme 3000 ob tamkajšnji lokalni cesti. Zajema ureditev osrednjega trga, umestitev kulturno-kongresnega centra in upravne stavbe, prireditveni prostor, parkovno alejo in novo prometno ureditev. Občina ima sedaj podlago za nadaljnje korake: pripravo projektne dokumentacije, pridobivanje gradbenih dovoljenj in na koncu izgradnjo novega središča. Načrt predvideva lepo urejeno središče z motivi, ki bodo Moravskim Toplicam dali še prijetnejšo in privlačnejšo podobo – tako za domačine kot za obiskovalce.

Rok Šavel

Rojstni dan občine obeležili v Filovcih

V športnorekreacijskem centru v Filovcih je Občina Moravske Toplice v soboto, 6. septembra slavila 29. občinski praznik.



V kratkem in bogatem programu, ki so ga popestrili mladi domačini, Petra Gumilar Černela na harfi, flavtistka Manca Stajniko in mladi virtuoz na harmoniki Jaša Ošljaj ter vodja lončarske vasi Grega Bojnec, so podelili naslov častnega občana, veliko zahvalno listino, nagrado in priznanja.

V Filovce več kot dva milijona evrov

Prireditev je odprl predsednik sveta filovske krajevne skupnosti Marcel Rous, ki je izpostavil več kot 700-letno zgodovino kraja in najnovejše pridobitve: vodovod, novo električno omrežje, prenovljeno cesto, ulično razsvetlavo in širokopasovno povezavo. Slavnostni govornik je bil moravskotopliški župan Alojz Glavač, ki je napovedal nadaljevanje investicijskega cikla v Filovcih tudi v prihodnjem letu.



Skupna vrednost naložb v enega večjih krajev v občini, ki se ponaša tudi z naraščanjem števila prebivalstva – ta hip ima 516 prebivalcev –, pa je več kot dva milijona evrov. »Imamo dovolj denarja in sposobnosti, ampak to ni dovolj. Če se ne bomo zavedali našega poslanstva na tem svetu – da pripravimo prostor zanamcem, naše delo ne bo imelo smisla,« je župan med drugim poudaril v svojem govoru. Sledilo je osrednje dejanje občinskega praznika: podelitev priznanj. Najvišje priznanje, naslov častnega občana, je prejel **Alojz Berden**, domačin iz Filovec, za izjemen prispevek k razvoju občine in za dolgoletno vzorno delo v dobrobit celotne skupnosti.



Veliko zahvalno listino Občine Moravske Toplice si je prislužil poveljnik Gasilske zveze Moravske Toplice in predsednik Prostovoljnega gasilskega društva Moravske Toplice **Štefan Cmor** za dolgoletni neprecenljiv prispevek ter izjemno delo na področju zaščite, reševanja in prostovoljstva.



Občinsko nagrado si je zaslužil **Silvo Celec** iz Mlajtinec za dolgoletno izjemno predano zavzemanje za razvoj otrok in mladine na področju ustvarjalnosti, glasbe in izobraževanja. Njegovo delo je zgled prostovoljstva, nesebičnosti in trajnostnega vpliva na lokalno skupnost, so ob tem poudarili.

Priznanje občine so prejeli: **družba Ouček** iz Martjanec za več kot 25-letno uspešno delovanje, **Bojan Berden, s. p.**, ki že

30 let uspešno vodi priljubljeno picerijo Perunika v središču Moravskih Toplic, in **Blaž Benkovič** za dolgoletno predano delo in prostovoljstvo, prispevek k razvoju, varnosti, kulturni tradiciji in povezanosti lokalne skupnosti. Župan Glavač je ravno tako podelil tri priznanja župana. Prejeli so jih **Vlado Koltaj** iz Berkovec za prispevek k prepoznavnosti in ugledu občine, **Peter Trajbarič** iz Filovec za dolgoletno prostovoljno upravljanje vaškega vodovoda ter za pomoč vaškim društvom in krajevni skupnosti ter zlata maturantka **Doris Kolar** iz Moravskih Toplic.



Biti dober sosed, prijatelj in občan

Novopečeni častni občan Alojz Berden, ki se je poleg aktivnosti na področju lokalne politike preživljal s slikopleskarstvom in prašičerejo, vse od ustanovitve pa uspešno vodi Vиноgradniško-sadarsko društvo Filovci, se je vidno ganjen zahvalil za priznanje in v kratkem govoru poudaril, da je bil v njegovem življenju moto: »Bodi dober sosed, dober prijatelj in dober občan. Če si tako naravnani, ne narediš nikomur krivice.« Na te njegove besede so se navezali vsi naslednji govorniki. Tako poslanca Jožef Horvat in Damijan Bezjak Zrim, ki sta na oder v znak sodelovanja, kljub temu da sta z »nasprotnih« političnih bregov, prišla skupaj, kakor tudi cankovski župan Danilo Kacijan in Andrej Lažeta, župnik v Bogojini in Martjancih, ki je blagoslovil infrastrukturne pridobitve v Filovcih. Po slovesnosti je bila še zabava, za katero je poskrbela domača skupina Ansambel Aktual.



Rok Šavel

Alojz Berden – človek, ki je življenje posvetil delu, ljudem in skupnosti

Ko govorimo o ljudeh, ki s svojim delom in značajem pustijo sled v času, je ime Alojza Berdena iz Filovcev med tistimi, ki jih v občini Moravske Toplice vsi poznamo. Preprost, delaven in vedno pripravljen pomagati – sosеду, prijatelju ali komurkoli, ki je v stiski. Tudi zato mu je Občina Moravske Toplice letos podelila naziv **častni občan** – kot priznanje za njegov izjemen prispevek k razvoju občine ter dolgoletno in vzorno delo v dobrobit skupnosti.



Od vajenca do mojstra

Njegova karierna pot se je začela v 60. letih, ko je kot mlad vajenec delal v Ljubljani. Kasneje ga je pot vodila v Vrsar in Poreč, po odsluženem vojaškem stažu pa v Nemčijo, kjer je v Ingolstadt delal v tovarni Audi. »Imel sem 15 mark na uro – to je bil takrat lep denar. Delo sem imel rad in vedno sem gledal, da je norma izpolnjena,« pove z nasmehom. Po vrnitvi domov leta 1971 je z ženo Nino začel novo poglavje: odprl je slikopleskarsko obrt, ki deluje še danes in jo nadaljuje sin. Njegovo podjetje je pustilo sled po celotnem Pomurju, delal je tudi v Avstriji in na Hrvaškem.

»Težko pa sem prišel zraven k večjim projektom, saj so bili drugi že utečeni,« priznava, ko nadaljuje zgodbo o kmetijski dejavnosti, ki je prav tako močno zaznamovala njegovo življenje.

Od prvega hleva do ene največjih kmetij v regiji

Leta 1975 se je povsem po naključju podal še v kmetijstvo – in spet z značilno odločnostjo. »Delal sem pri direktorju Panonije, ki mi je svetoval nakup dveh pujskov,« se spominja. Tako se je začela zgodba o prašičereji Berden, ki je v 80. letih prerasla v eno največjih kmetij. Leta 1990 je njegovo rejsko središče prejelo naziv Najboljše rejsko središče za vzrejo plemenskih mladice v Sloveniji, s čimer je prispeval tudi k razvoju stroke in sodelovanju z Biotehniško fakulteto v Ljubljani. Pred koncem 90-ih so imeli 50 hektarjev zemlje in 50 plemenskih svinj.

Prvi pri razvoju kraja

Alojz Berden je bil vedno med prvimi, ko je šlo za izboljšanje življenja v domačem kraju. Bil je pobudnik številnih krajevnih projektov – od vaškega vodovoda do asfalta in športnega igrišča. »V Turnišču so gradili vodovod, pa sem pomislil – zakaj pa ne bi tudi mi v Filovcih? V prvem pozivu smo zbrali 42 prijav. Konec 70-ih smo tako zgradili tako vodovod kot asfalt,« pove. Bil je tudi eden glavnih pobudnikov komasacije zemljišč in soustanovitelj Krajevne skupnosti Filovci. V vseh teh letih je, en mandat tudi kot občinski svetnik in v zadnjih mandatih kot član odbora za zaščito in reševanje, vedno deloval povezovalno – z mislijo, da razvoj pripada vsem delom občine.

Ljubezen do goric in vztrajnost v preizkušnjah

Tudi v vinogradništvo se je podal povsem po naključju, saj sam, kot poudari, nikoli ni bil »strasten pivec«. Po pobudi pokojne žene so posadili trte, leta 2000 pa je ustanovil še Vinogradniško in sadjarsko društvo Filovci, ki ga vodi še danes. »Do naslednjega občnega zbora društva, nato pa bode dovolj,« napove.

Alojz Berden je bil vedno človek dejanj, ne besed. Bil je član skoraj vseh društev v kraju, številne je tudi sponzoriral. »V življenju sem se trudil, da sem bil vsakomur kadarkoli na razpolago. Spomnim se, ko sem opolnoči šel pleskati stene nekemu, ki je doživel tragedijo. Takšne stvari človeka zaznamujejo,« pove preprosto. Tudi danes z veseljem spremlja razvoj kraja: »V Filovcih imamo danes vodo, elektriko, asfalt, optiko ... veliko se je naredilo. Vedno je še kaj za postoriti, ampak to razumem – tudi drugi kraji v občini čakajo svoj trenutek.« Berdena veseli, da se

demografski trendi v Filovcih izboljšujejo. »Menim, da smo na dobri poti. Zmeraj pa obstajajo nezadovoljneži - taki, ki ne bi nič prispevali in dali, imeli bi pa vse,« podčrta.

Vztrajnost, poštenost, delo

Za svoje delo je prejel vrsto priznanj – od območne obrtniške zbornice, do občinskih in strokovnih nagrad v vinogradništvu. Novopečeni častni občan Alojz Berden tako ostaja sinonim za delavnost, poštenost in srčnost. Vrednote, na katerih stoji skupnost, ki jo je vse življenje pomagal graditi.

Rok Šavel

LETO PODELITVE	ČASTNI OBČAN
1997	Jožef Kuhar
1998	Dr. Jožef Smej
1999	Prof. Ludvik Olas
2000	Geza Dora
2001	Mag. Geza Erniša
2002	Prof. Jože Vugrinec
2004	Karel Černjavič
2005	Josip Benko (postumno)
2006	Ludvik Sočič
2007	Dušan Benčik
2008	Geza Džuban
2009	Dr. Cvetka Grašič
2010	Dr. Janez Balažič
2011	Franc Cipot
2014	Nikolaj Beer
2015	Rajko Janjič
2016	Franc Čarni
2017	Štefan Jančarič
2019	Dr. Stanislav Zver
2020	Franc Kūčan
2021	Mag. Slavko Škerlak
2022	Jožica Celec
2024	Branko Recek
2025	Alojz Berden



Občina Moravske Toplice, Kranjčeva ulica 3, 9226 Moravske Toplice v sodelovanju s Pomursko izobraževalno fundacijo (v nadaljevanju PIF) na podlagi 6. člena Pravilnika o štipendiranju v občini Moravske Toplice (Uradni list RS, št. 91/11), objavlja

RAZPIS ZA PODELITEV ŠTIPENDIJ OBČINE MORAVSKE TOPLICE

I. PREDMET RAZPISA

Štipendije Občine Moravske Toplice za študente s stalnim bivališčem v občini Moravske Toplice.

II. SPLOŠNE DOLOČBE

Štipendije so razpisane za študijsko leto 2025/2026. Štipendije se podeljujejo za študij v Republiki Sloveniji in v tujini.

Predlog za dodelitev štipendij izdelata strokovna komisija, ki jo imenuje župan Občine Moravske Toplice. O podelitvi štipendij odloči na predlog komisije občinska uprava.

III. RAZPISNI POGOJI

Na razpis se lahko prijavijo študenti dodiplomskega in podiplomskega študija, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- da so državljani Republike Slovenije,
- da imajo stalno prebivališče v občini Moravske Toplice,
- da so vpisani najmanj v drugi letnik dodiplomskega študijskega programa,
- da niso v delovnem razmerju oz. ne opravljajo samostojne registrirane dejavnosti,
- da niso vpisani v evidenco brezposelnih oseb pri Zavodu RS za zaposlovanje,
- da niso prejemniki drugih štipendij ali drugih prejemkov za izobraževanje,
- da imajo povprečje ocen v preteklem študijskem letu najmanj 7,5.

Višina štipendije se določi na podlagi seštevka točk, doseženega po kriterijih, ki jih določa pravilnik, in sicer glede na oddaljenost kraja stalnega prebivališča do kraja izobraževanja, povprečno oceno in letnik študija.

Štipendist se s prejetjem štipendije obveže:

- da uspešno konča letnik, za katerega je prejel štipendijo,
- da poda letno poročilo o poteku študija,
- da je pripravljen sodelovati z Občino Moravske Toplice oz. PIF.

IV. ROK IN NAČIN ODDAJE VLOG

Vloga za pridobitev štipendije mora biti podana na predpisanem obrazcu »Vloga za pridobitev štipendije Občine Moravske Toplice za študijsko leto 2025/2026«. Kandidati jo lahko dobijo na sedežu Občine Moravske Toplice, Kranjčeva ulica 3, 9226 Moravske Toplice, oziroma na spletni strani Občine Moravske Toplice. Vloga se šteje za popolno, če je k vlogi priložena vsa v vlogi zahtevana dokumentacija in če je pravočasno oddana.

Rok za oddajo vlog je do vključno 29. 11. 2025. Kandidati lahko vloge vročijo osebno na sedežu Občine Moravske Toplice ali pošljejo priporočeno po pošti na naslov: OBČINA MORAVSKE TOPLICE, Kranjčeva ulica 3, 9226 Moravske Toplice, s pripisom »ŠTIPENDIJE 2025/2026«.

Vloga, ki je bila oddana priporočeno po pošti, se šteje za pravočasno, če je bila oddana na pošti zadnji dan roka za oddajo vlog.

Številka: 110-0037/2025-2
Moravske Toplice, 30. 9. 2025



Župan:

Alojz GLAVAC

Spodbujajmo slušno pozornost

»Otrok me nič ne posluša, vse ga zmoti, niti dve minuti ne sledi aktivnostim v skupini ...« Ob prvem stiku z novim otrokom zelo pogosto prejemam takšne in podobne opise s strani vzgojiteljic. Opise, ki jih enostavno ubesedimo kot slabo (slušno) pozornost. In kaj to pomeni? Kako pa krepimo področje pozornosti?

Slovar slovenskega knjižnega jezika pozornost opredeljuje kot zavestno miselno zbranost. Gre torej za sposobnost osredotočenosti na pomembne informacije ob izključitvi vseh ostalih dražljajev. Usmerjenost procesov mišljenja, zaznavanja, govora, učenja in spomina na trenutno situacijo je ključna tako za usvajanje novih veščin in znanja v (pred)šolskem obdobju kot tudi kasneje v življenju. Zmožnost ohranjanja pozornosti, sledenja temi pogovora, aktivnega poslušanja, osredotočanja na bistveno in zanemarjanja motečih dejavnikov je le nekaj področij pozornosti, ki jih želimo spodbujati. Ker pa dražljaje iz okolja prejemamo po različnih kanalih, govorimo o različnih podtipih pozornosti, in sicer: vizualna (vidna), avditivna (slušna), taktilna (tipna), olfaktorna (vohalna) in gustatorna (okusna). V nadaljevanju se bomo posvetili slušni pozornosti in njenemu spodbujanju. Slušna pozornost je zmožnost usmerjanja pozornosti na slušne dražljaje. Pomembno je poudariti, da je otrokov sluh ob rojstvu na stopnji sluha odraslega človeka, kar pomeni, da dojenček (brez posebnosti na slušnem področju) zvoke zaznava enako glasno in intenzivno kot odrasli. Najbolj je osredotočen na govorno območje (20–80 dB). V najbolj zgodnjem obdobju se otrok uri v zaznavi zvoka. Za to so nam poleg menjav govora in tišine v pomoč razne preproste zvočne igrače (ropotuljice, pojoče igrače ipd.). Pomembno je, da ne proizvajajo zvokov previsoke intenzitete in da jim otroci niso izpostavljeni neprestano. Gre za prvo stopnjo v razvoju slušne pozornosti – slušno zaznavanje. Otroke na tej stopnji spodbujamo tako, da jim zvočila ponudimo iz različnih smeri in s tem spodbujamo otrokovo zmožnost usmerjanja pozornosti v smer izvora zvoka. Ob prisotnosti zvoka plešemo, ob odsotnosti pa mirujemo; ob prisotnosti zvoka stojimo, ob odsotnosti pa sedimo. Svet, ki nas obkroža, je poln zvokov. Mimo nas se vozijo avtomobili, traktorji, motorji; po zraku preletavajo letala; včasih v daljavi slišimo vlak. Poslušamo mijavkanje muc, lajež psov in mukanje krav. Razlikovanje med mijavkanjem in laježem kot dvema različnima zvokoma predstavlja drugo stopničko v spodbujanju razvoja slušne pozornosti, tj. slušno razlikovanje (diskriminacijo). To zlahka spodbujamo ob poslušanju zvokov iz narave. Po slišnem zvoku sami ustvarimo enak ali drugačen zvok, otrok pa ugotovi, ali sta bila zvoka enaka ali različna. Na primer, ko slišimo besedo muca v govoru, plosknemo oziroma od-tisnemo pečat; če sta zvoka enaka, poskočimo, sicer pa ne. S slušnim razlikovanjem zvokov pa je tesno povezana naslednja stopnja – prepoznavanje (identifikacija) različnih zvokov in določanje izvora zvoka. Ob laježu otrok ugotovi,

da sliši psa, in ob mijavkanju, da sliši muco. Ob zvonjenju zvona tako otrok reče »zvonec« in v govoru prepozna besedo mama, zato jo pogleda. Za spodbujanje prepoznavanja zvokov se lahko poslužujemo zvočnih knjig, zvočnih igrač, posnetkov, glasbil ali preprosto s svojim glasom oponašamo različne naravne zvoke, ki jih otrok prepozna in tudi sam oponaša. K zvokom lahko dodamo gibanje in se ob poslušanju določenega zvoka gibamo na dogovorjen način (npr. hodimo kot muca, plazimo se kot kača, hodimo kot medved). Igramo se lahko tudi slušni spomin.

Prepoznavanju zvokov sledi slušno razumevanje. Med prvim in drugim letom se razvije razumevanje preprostih fraz in navodil, kot so: pridi, sedi, vstani, daj mi žogo. Razvoj spodbujamo s čim več podajanja raznih navodil, ki se ponavljajo. Za učenje je namreč potrebnih veliko in še več ponovitev. Medo Jaka pravi je primer aktivnosti, pri kateri otrok navodilo izpolni le, če je uporabljena ta začetna fraza (*Medo Jaka pravi: primi se za nos* -> se prime, ampak *Primi se za nos* -> se ne prime). Kasneje, med drugim in tretjim letom, pa otrok razume in izpolni dvojno navodilo, na primer: »Vzemi žogo in jo daj medvedku.« Starejši kot je otrok, daljša navodila razume, več si zapomni, njegovo razmišljanje pa je vedno bolj abstraktno (zmožen se je pogovarjati tudi o tistem, česar trenutno ni v njegovem vidnem polju). Govorimo o fazi slušnega pomnjenja. Otroke vključujemo v vsakdanja opravila in jim dajemo razne naloge: »Prinesi tri krožnike; daj mi dve vilici in tri žlice; odnesi žlico in jo odloži v spodnji predal.«

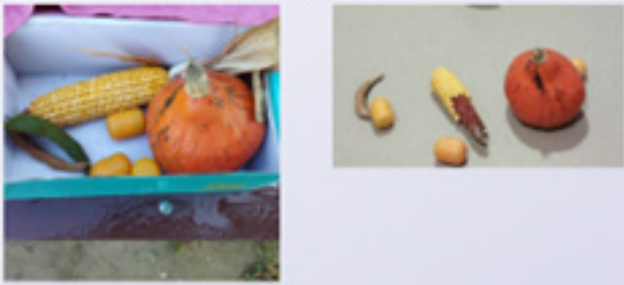


ALI SEM SE ZMOTIL/-A?



V škatli so škarje.
Na škatli je šilček.

SLUŠNI SPOMIN (IGRA)



Zahtevnost in dolžino navodil stopnjujemo glede na razvojno stopnjo otrok, pri tem pa upoštevamo, da so zahteve malenkost višje od trenutnih zmožnosti. Če otrok izpolni dvojno navodilo »Prinesi mi jabolko in hruško«, temu navodilu dodamo še kakšno informacijo: »Prinesi mi dve jabolki in hruško« ali »Prinesi jabolko, hruško in slivo.« Otrok pred vstopom v šolo naj bi bil zmožen usmerjanja pozornosti na določen tarčni dražljaj in zanemarjanja drugih, motečih dražljajev. Govorimo o slušni pozornosti. Petletnik sledi aktivnosti, dokler je ne konča; sledi temi pogovora (jo ohranja); posluša navodila, odgovarja na vprašanja medtem, ko počne nekaj drugega; sledi poteku zgodbe v knjigi

in izkaže razumevanje prebranega. Otroci imajo zelo radi, če se zmotimo. Med branjem in pripovedovanjem tako namerno delajmo napake (»To je kuža Piki. Piki ima zeleno piko.«). Kaj pa na razvoj pozornosti vpliva negativno? V današnjem svetu nedvomno prenasičenost z dražljaji. Tako kot več ali manj povsod tudi tukaj velja: »Manj je več.« Medtem ko preproste zvočne knjige in igrače spodbujajo slušno pozornost ter razumevanje, igrače s preveč slušnimi in vizualnimi učinki njun razvoj zavirajo. S pretirano izpostavljenostjo otrok televiziji, tablici, računalniku in telefonu jim delamo medvedjo uslugo. Zlasti dojenčki do pol leta starosti naj ne bi bili sploh izpostavljeni tovrstnim dražljajem, do dveh let največ dvajset minut dnevno, starejši pa do ene ure. Dlje trajajoča izpostavljenost omenjenim dražljajem dokazano povzroča strukturne spremembe v možganih, te spremembe pa vplivajo na zmožnost usmerjanja pozornosti in usvajanja znanja.

Ob upoštevanju zgoraj naštetih razvojnih stopenj in sugestij za razvoj le-teh bo otrok v šolskem okolju uspešneje sledil pouku in usvajal učne cilje, v življenju pa zares poslušal in slišal vsebino sogovornikovega govora.

Maja Cigüt

UPOKOJENSKI KOTIČEK DRUŠTVA UPOKOJENCEV MORAVSKE TOPLICE

RAZSTAVA ROČNIH DEL UPOKOJENCEV DU POMURJA 2025

Komisija za kulturo in izobraževanje PPZDU Murska Sobota je razpisala udeležbo na razstavi ročnih del in zeliščarstva DU Pomurja. Na razstavo se je prijavila tudi naša rokodelska sekcija. Otvoritev je bila 26. 8. 2025, razstava pa je trajala do 29. 8. 2025 v prostorih BTC pred trgovino Big Bang. Otvoritve so se udeležile vse članice sekcije ter predsednica in tajnica društva. Članice so pripravile zelo izvirno in lepo razstavo ročno izdelanih izdelkov. Za svoje sodelovanje so prejele tudi zahvalo.



TURNIR V KEGLANJU S KROGLO NA VRVICI



Ob prazniku Občine Moravske Toplice je Društvo upokojencev Moravske Toplice – športna sekcija izvedla turnir v kegljanju s kroglo na vrvici. Na turnirju je sodelovalo 12 ekip društev upokojencev iz Pomurja. Sodelovale so moške in ženske ekipe. Prvo mesto je zasedla ekipa iz Šalamencev, domačini pa smo zasedli četrto mesto. Športniki društev upokojencev so bili zelo zadovoljni nad svojimi rezultati. Najlepše pa je bilo druženje ob tako lepem vremenu v prijetni senci starega Lovskega doma v Moravskih Toplicah. Za izvedbo prireditve so sredstva donirali: Občina Moravske Toplice, Krajevna skupnost Moravske Toplice, Mlinopek Murska Sobota in Športna zveza Občine Moravske Toplice.

JESENSKO SREČANJE UPOKOJENCEV



Srečanje upokojencev smo izvedli ob občinskem prazniku na občinski proslavi, ki je bila v Filovcih. Bila je zelo lepo organizirana in izvedena. Člani društva so bili zelo zadovoljni in izrazili željo, da se tudi v prihodnje srečanje organizira ob izvedbi občinske proslave. Raznežila nas je prijetna glasba skupine Aktual, ob kateri so tudi nekateri zaplesali. Grelo nas je toplo sonce, dokler ni zašlo in je prišla hladna luna.

RAČUNALNIŠKI TEČAJ



V organizaciji Ljudske univerze Kranj smo se udeležili 10-urnega brezplačnega osnovnega računalniškega tečaja DigiModrejši v Vaško-gasilskem domu Mlajtinci. Tečaja se je udeležilo 10 članov društva. Dobili smo koristno znanje iz računalništva, ki nam bo koristilo pri delu z računalnikom v vsakdanjem življenju. Izvedli smo še drugi računalniški tečaj v sodelovanju z Andragoškim zavodom LU Velenje v okviru projekta Mobilni heroji – na pametnih telefonih, v prostorih starega Lovskega doma v Moravskih Toplicah. Tudi na tem tečaju je sodelovalo 10 članov. Škoda, da jih ni prišlo več, saj smo dobili veliko znanja za delo s pametnim telefonom –

od osnov do urejanja fotografij, skeniranja dokumentov in drugih uporabnih znanj, ki nam bodo prišla prav pri uporabi telefona. Računalniške tečaje bomo v prihodnjem letu ponovili. Vabim vas že sedaj, da se jih udeležite.

JESENSKI IZLET



Na enodnevni jesenski izlet smo se odpravili v Rogaško Slatino. Potovali smo z dvema avtobusoma. Ogledali smo si kristalni stolp, ki je visok 104 metre. Do ploščadi, kjer je restavracija, smo se z dvigalom zapeljali v 35 sekundah. Nato smo se odpravili naprej na Dvorec Strmol v Rogatcu, kjer smo si ogledali dvorec pod strokovnim vodstvom. Ker smo bili že lačni, smo odšli na kosilo. Na poti proti domu smo se ustavili še na Ptujski Gori in si ogledali Baziliko Marije Zaveznice, ki velja za enega najlepših slovenskih gotških kulturnih spomenikov. Domov smo se vrnili v večernih urah z lepimi vtisi – kaj vse smo videli, doživeli in kako lepo nam je bilo.

Društvo upokojencev Moravske Toplice
Darinka Tratnjek

Žalovanje: od šoka do ponovne vzpostavitve ravnovesja

Žalovanje je naraven in neizogiben proces, ki ga doživljamo ob izgubi čustvene navezanosti na nekoga ali nekaj, kar nam je bilo pomembno. Čeprav ga najpogosteje povezujemo s smrtjo bližnje osebe, se lahko pojavi tudi ob: razhodi in ločitvah, izgubi prijateljstva, izgubi delovnega mesta, selitvi v tujino, izgubi zdravja ali telesnih sposobnosti, zaključku pomembne življenjske faze (npr. po upokojitvi ali zaključku šolanja). Vsaka večja sprememba lahko sproži občutke žalovanja, saj se moramo posloviti od nečesa, kar nam je zagotavljalo oporo, varnost in smisel. Začetnik psihoterapije Sigmund Freud je žalovanje sprva videl kot zelo intimen proces, katerega cilj je čustveno oddaljevanje od pokojnika oziroma prekinitev navezanosti nanj. Moderne empirične raziskave tega Freudovega prepričanja niso podprle, pa tudi sam je po izkušnji smrti svoje hčere Sophie spremenil pogled. Danes vidimo proces žalovanja kot proces preoblikovanja odnosa z objektom žalovanja, ne pa kot oddaljevanje ali trganje vezi.

Tri osnovne faze žalovanja

1. Začetno stanje šoka, dvoma in zanikanja: Žalujoči sprva težko sprejme novico o smrti bližnjega. Pogosto dvomi v resničnost dogodka in ne ve, kako bi se odzval. Šok je še posebej intenziven, kadar je smrt nepričakovana.

2. Akutno žalovanje s telesnim in čustvenim nelagodjem ter socialno osamitvijo: V tej fazi se žalujoči pogosto umika iz družbe, saj potrebuje več prostora in tišine. Ob tem se lahko pojavijo tudi različni telesni simptomi, kot so utrujenost, tesnoba, nespečnost ali zmanjšan apetit, spremljajo pa jih močna čustva, kot so žalost, strah in občutek osamljenosti. Pogosto pride do valov joka, kar pa ni znak šibkosti, temveč naraven način izražanja bolečine. Pomembno je razumeti, da tudi tisti, ki ne jokajo, ne trpijo nič manj – svojo stisko lahko enostavno izražajo na drugačne, bolj tihe načine. Žalovanje ni enako za vse. Njegovo trajanje je odvisno od posameznika, njegove osebnosti, narave odnosa, okoliščin izgube ter podpore, ki jo prejme iz okolja.

3. Vrnitev v vsakdanje življenje in ponovna vzpostavitev ravnovesja: Sčasoma žalujoči ponovno prevzame svoje življenjske vloge in sprejme izgubo kot del življenja. Odnos do izgubljenega se ne izbriše, temveč se transformira na simbolno raven. Nadaljevati življenje pomeni sprejeti izgubo, ne pa pozabiti. Spomini lahko ostanejo pomemben del naše identitete in nas spremljajo skozi vse življenje. Poskusi ignoriranja bolečine žalovanja jo lahko dolgoročno le poglobijo, zato je za resnično celjenje pomembno, da se z izgubo soočimo, čustva izrazimo in se postopoma ponovno vključimo v življenje. Pri tem pomaga podpora bližnjih, ustvarjanje novih odnosov in vrednot ter ohranjanje spomina na izgubljeno osebo na simbolni ravni – na primer skozi osebne predmete, rituale ali fotografije. Pomembno je, da si damo čas in ne primerjamo svojega procesa z drugimi.

Včasih ne žalujemo sami, temveč se najdemo ob nekom, ki gre skozi proces izgube, in povsem naravno je, da si želimo ponuditi tolažbo in podporo. V želji, da bi osebi olajšali bolečino, pa lahko nehote izrečemo besede, ki naredijo več škode kot koristi. Žalovanje je namreč občutljiv proces, v katerem ima način komunikacije

velik vpliv na to, kako se žalujoči počuti sprejetega, slišane in razumljenega. Zato je pomembno, da pazimo, kaj rečemo – in seveda tudi s kakšnim tonom.

Naslednji primeri osvetljujejo povedi, ki jih pogosto izrečemo, ne da bi se zavedali njihove teže:

»Zdaj je na boljšem mestu. Bodi srečen, da ne čuti več bolečine.« Takšen stavek je pogosto izrečen z namenom tolažbe, vendar lahko žalujočega še dodatno prizadene. Oseba, ki jo je žalujoči izgubil, mu je bila pomembna in bi jo želel imeti ob sebi ne glede na okoliščine. S to izjavo nenamerno sporočamo, da naj svojo žalost potlači.

»Mislim, da je čas, da preboliš.« Izgube ne moremo preprosto označiti kot končano opravilo. Žalovanje ni linearen proces in nima določenega časovnega okvira. Takšna izjava žalujočemu lahko sporoča, da njegova čustva niso več sprejemljiva ali pa da so odveč, kar lahko poveča občutek neustreznosti ali osamljenosti.

»Poskusi se čim bolj zaposliti in vse bo v redu.« Ljudje pogosto svetujemo tisto, kar je pomagalo nam samim, vendar pri žalovanju ne obstaja en sam pravilen pristop. Spodbujanje k pretirani dejavnosti lahko žalujočemu povzroči dodaten pritisk ali občutek, da dela nekaj narobe. Pomembno je, da mu dovolimo, da najde svoj tempo soočanja z izgubo.

»Sčasoma boš pozabil. Čas zaceli vse rane.« Ta izjava je pogosto izrečena z dobrim namenom hitre tolažbe, vendar lahko pri žalujočem ustvari vtis, da bi moral sčasoma pozabiti na osebo, ki je bila pomemben del njegovega življenja. Resnica je, da se bolečina s časom omili, spomin pa ostaja. Pomembno je razumeti, da se lahko ob obletnicah, rojstnih dneh ali drugih pomembnih datumih rana znova prebudi. To je popolnoma naraven del procesa, ki ne pomeni nazadovanja, temveč kaže, kako globoka je bila vez.

Primerneje je reči:

»Verjamem, da ga/jo zelo pogrešaš.«
 »Ne morem ti odvzeti bolečine, lahko pa sem tukaj, dokler me potrebuješ.«
 »Vidim, da ti je še vedno težko. To je bila zate velika in pomembna izguba.«
 »Meni je pomagalo, ko sem našel nekaj, kar me je zaposlilo. Ne vem pa, ali bi to ustrezalo tudi tebi.«

Takšne izjave priznavajo bolečino in žalujočemu pokažejo, da je slišan ter razumljen. Dajo mu dovoljenje, da čuti, kar čuti, in ustvarijo varen prostor za izražanje. Na ta način nudimo podporo brez vsiljevanja rešitev ali ukazovanja, kako naj se posameznik sooča z izgubo.

Žalovanje je globoko osebna izkušnja, ki zahteva čas, potrpežljivost in sočutje – do sebe in do drugih. Ni napačnega načina, kako žalovati, niti točnega urnika, kako dolgo bi proces moral trajati. Pomembno je, da si dovolimo čutiti bolečino, izražati čustva, ohranjati spomin na izgubljene in poiskati podporo, kadar jo potrebujemo. S potrpežljivim in razumevajočim pristopom se postopoma vrnemo v ravnovesje ter nadaljujemo življenje, ob tem pa ohranimo ljubljene v svojem spominu in srcu – saj so spomini in vez, ki jo z njimi ohranjamo, trajni in dragoceni.

Ines Časar, mag. psih.

Razveza zakonske zveze

Vprašanje:

Stranka nam piše, da je zakonska zveza zanjo postala nevzdržna. Z možem več nista čustveno povezana, nimata skupnih interesov in ne vidi več smisla obstoja zakonske zveze. Zanima jo, kakšen je postopek za razvezo zakonske zveze.

Odgovor:

Družinski zakonik (Uradni list RS, št. 15/17, 21/18 – ZNOrg, 22/19, 67/19 – ZMatR-C, 200/20 – ZOOMTVI, 94/22 – odl. US, 5/23 in 34/24 – odl. US) določa različne načine prenehanja zakonske zveze. Eden od teh načinov je razveza zakonske zveze, pri kateri zakonca zakonsko zvezo prekineta sporazumno ali po sodni poti, odvisno od dogovora o delitvi premoženja, skrbništvu otrok in drugih odprtih vprašanj.

Sporazumna razveza zakonske zveze je mogoča, kadar se oba zakonca strinjata oziroma soglašata z razvezo. Pri sporazumni razvezi se morata zakonca dogovoriti o vzgoji, varstvu in preživljanju mladoletnih otrok ter o stikih otroka s staršem, pri katerem ne živi. Nadalje se morata sporazumeti o tem, kateri od zakoncev ostane oziroma postane najemnik stanovanja, ter o preživljanju zakonca, ki nima sredstev za življenje in brez svoje krivde ni zaposlen. Zakonca vložita skupni predlog za sporazumno razvezo zakonske zveze pri pristojnem okrožnem sodišču po kraju njunega zadnjega skupnega prebivališča. Če imata mladoletne otroke, morata pred vložitvijo predloga opraviti predhodno svetovanje, o katerem se sestavi zapisnik. Ta zapisnik je obvezna priloga k predlogu za razvezo. Pri odločanju o razvezi mora sodišče preveriti, ali sta zakonca s sporazumom ustrezno poskrbela za varstvo, vzgojo in preživljanje skupnih otrok ter za stike med otroki in starši. Sodišče pri tem vedno odloča po načelu največje koristi otroka. Če ugotovi, da sporazum zakoncev ni v skladu s koristjo otrok, predlog za sporazumno razvezo zavrne. Potrebno je dodati, da dogovor o vzgoji, varstvu in preživljanju mladoletnih otrok ter o stikih ni treba skleniti v obliki notarskega zapisa, medtem ko mora biti sporazum o razdelitvi skupnega premoženja, rešitvi stanovanjskega vprašanja in preživljanju zakonca sklenjen v obliki notarskega zapisa. Sporazumna razveza zakonske zveze pred notarjem je dopustna, če zakonca nimata skupnih mladoletnih otrok in se sporazumeta o delitvi skupnega premoženja, o tem, kdo od njiju ostane oziroma postane najemnik stanovanja, v katerem živi, ter o preživljanju zakonca, ki nima sredstev za življenje in brez svoje krivde ni zaposlen. Če so ti pogoji izpolnjeni, lahko zakonca zahtevata, da notar sestavi notarski zapis o razvezi zakonske zveze, ki ga nato posreduje pristojni upravni enoti, ta pa razvezo zakonske zveze vpiše v matični register.

Razveza zakonske zveze brez sporazuma je mogoča, kadar se zakonca ne strinjata z razvezo, torej med njima ne obstaja

sporazum o prenehanju zakonske zveze. Pogosto so v tem primeru še odprta vprašanja glede skupnih mladoletnih otrok ali delitve skupnega premoženja. Eden izmed zakoncev mora na sodišče vložiti predlog za razvezo, v katerem zahteva, da sodišče razveže zakonsko zvezo. Če imata zakonca mladoletne otroke, morata pred vložitvijo predloga opraviti predhodno svetovanje, o katerem se sestavi zapisnik. Ta zapisnik je obvezna priloga k predlogu za razvezo. Za razvezo je pristojno okrožno sodišče, na območju katerega ima oseba, proti kateri je vložen predlog, stalno prebivališče, oziroma sodišče na območju, kjer sta zakonca imela zadnje skupno stalno prebivališče. Sodišče, ki odloča o razvezi, bo po uradni dolžnosti odločilo tudi o varstvu, vzgoji in preživljanju skupnih otrok ter o stikih med otroki in starši. Pomembno je poudariti, da v primeru, ko ne gre za sporazumno razvezo, sodišče odloča tudi o varstvu, vzgoji, preživljanju skupnih mladoletnih otrok ter o stikih otrok s starši, ne pa tudi o delitvi skupnega premoženja zakoncev. Postopek v zakonskih sporih je zaprt za javnost. Nadalje se v zakonskih sporih postavlja vprašanje, ali sodišče avtomatično razveže zakonsko zvezo ali je potrebno nevzdržnost zakonske zveze dokazovati. Višje sodišče v Mariboru je zavzelo stališče, da sme vsak zakonec, če je zakonska zveza iz kateregakoli vzroka nevzdržna, zahtevati njeno razvezo. Tisti izmed zakoncev, ki zahteva razvezo zakonske zveze, mora torej dokazati, da je zakonska zveza zanj nevzdržna, pri čemer do nevzdržnosti zakonske zveze lahko pripelje katerikoli vzrok oziroma skupina vzrokov. Pri tem ni pomembno, ali je nevzdržna tudi za drugega zakonca, saj sodišče razveže zakonsko zvezo tudi, če drugi zakonec razvezi nasprotuje. Drži, da morata tako sklenitev kakor tudi razveza zakonske zveze temeljiti na svobodni odločitvi vsakega posameznika, za razvezo zakonske zveze pa zadošča že, da eden izmed njiju sklenjene zakonske zveze ne more ali ne želi več ohranjati (sklep Višjega sodišča v Mariboru, št. VSM Sklep III Cp 200/2024).

Če povzamemo: če je zakonska zveza nevzdržna vsaj za enega zakonca, jo sodišče razveže. Ob razvezi zakonske zveze sodišče posebno pozornost namenja mladoletnim otrokom. V razmerjih med starši in otroki sodišče vedno odloča v otrokovo največjo korist. Prav tako se postavlja vprašanje stroškov postopka. Običajno so stroški postopka nižji pri sporazumni razvezi. Stroški postopka pri razvezi zakonske zveze pred notarjem pa so odvisni tudi od vrednosti skupnega premoženja.

DRUŠTVO PARAGRAF

Če imate pravni problem oziroma pravno vprašanje, ga lahko zastavite na elektronski naslov: drustvo.paragraf@gmail.com. Pravno svetovanje je brezplačno.

»Bodite prijazni do sebe«

Mlada diplomantka fizioterapije Neli Serec iz Andrejcev v službenem času pomaga ljudem pri okrevanju, v prostem času pa rada peče.

Neli prihaja iz majhne, a – kot sama pravi – srčne vasi Andrejci. Po izobrazbi je diplomirana fizioterapevtka. Čeprav je pred kratkim diplomirala, si izkušnje že pet let nabira v Splošni bolnišnici Murska Sobota, kjer pomaga pacientom tako v ambulanti kot tudi na oddelkih. »Kljub vsakodnevnomu delu z ljudmi in iskanju poti do njihovega boljšega počutja mi srce zaigra, ko pridem domov in zavihitim kuhalnico. Najraje ustvarjam nekaj novega. Idej mi nikoli ne zmanjka, roke pa se največkrat ustavijo pri peki – tortah, sladica in prigrizkih,« pove sogovornica.

Po poklicu ste diplomirana fizioterapevtka. Kaj vas je navdušilo nad izbrano smerjo študija?

Vedno me je fasciniral človeško telo – kako se premika, okreva in kaj vse zmore, če mu damo pravo spodbudo. In seveda želja pomagati drugim. Iskreno? Všeč mi je, da ne sedim cele dneve za računalnikom. Najlepše pa je, ko nekemu pomagam narediti nekaj, za kar je prej mislil, da ne zmore več; pa naj bo to, da se brez bolečin obuje ali da prvič po operaciji vstane iz postelje. Takšni trenutki so zame največja motivacija.

Katere karakteristike potrebuje dijak, ki se odloča za to študijsko smer?

Študij fizioterapije je zanimiv, a ni za tiste, ki bežijo pred latinskimi izrazi in človeškimi kostmi. Veliko je učenja o anatomiji, patologiji, vajah, dotiku in psihologiji. Ta poklic ni za vsakogar. Potrebno je srce, ki te potegne k človeku; roke, ki se ne bojijo prijeti, in značaj, ki zna biti hkrati nežen in odločen. Pa tudi zdrava mera trme, ker včasih verjameš v pacienta bolj, kot on sam verjame vase. Če si potrpežljiv, te zanima delo z ljudmi in nisi ravno občutljiv na kakšno škripajoče koleno, potem si na pravi poti. Dober fizioterapevt zna poslušati, opazovati in biti včasih tudi malo psiholog, saj je vsak človek zgodba zase. In naj povem: prepričati dedka, da naredi vajo, je včasih težje, kot prepričati športnika, da malo počiva.

Kje vse se lahko zaposli fizioterapevt?

Velikokrat slišimo za fizioterapevte pri športnikih – tiste, ki z brisačo in torbo pritečejo na igrišče. Ampak v resnici je naš teren veliko širši. Fizioterapevti delamo v bolnišnicah, ambulantah, zdraviliščih, rehabilitacijskih centrih, domovih za starejše, šolah, podjetjih in tudi pri obravnavah na domu. Skratka, povsod, kjer so ljudje, ki potrebujejo malo pomoči pri gibanju, okrevanju ali premagovanju bolečin.

Kaj zajema vaše delo?

Veliko ljudi ob besedi »fizioterapija« najprej pomisli na masažo, ki je prijetna, a predstavlja le majhen del našega dela. V resnici je fizioterapija veliko širša in zelo raznolika, z različnimi podro-



čji: mišično-skeletna fizioterapija vključuje vaje za moč in gibljivost, razgibavanje sklepov, manualne tehnike in korekcijo drže za bolečine v hrbtu, ramenih, kolkih ali kolenih; nevrološka fizioterapija obravnava ljudi po možganski kapi, poškodbah živčevja ali Parkinsonovi bolezni – z vajami za ravnotežje, koordinacijo, hojo in vsakodnevne aktivnosti; kardio- in respiratorna fizioterapija pa pomaga pacientom po operacijah srca ali pljuč ter pri kroničnih dihalnih težavah – z dihalnimi vajami, povečevanjem vzdržljivosti in tehnikami sproščanja. V bolnišnicah pogosto pomagamo pri prvem vstajanju po operacijah,

učanju hoje z oporo ali brez, vajah za moč in gibljivost ter pri prilagajanju gibov, da se pacient čim prej vrne v vsakdanje življenje. Poleg tega vključujemo še nasvete za domače vaje, ergonomijo in preventivo.

Kje vidite priložnosti na ravni občine?

Potencial za fizioterapevske storitve v občini Moravske Toplice je velik, saj tu živijo ljudje vseh generacij, ki bi jim redna skrb za gibanje in preventivni programi močno izboljšali kakovost življenja. Lahko bi uvedli skupinske vadbe a starejše v domovih krajanov ali krajevnih skupnostih, kjer bi se krepila moč, ravnotežje in gibljivost, hkrati pa omogočili družabni stiki in občutek pripadnosti. V šolah bi lahko izvajali delavnice o pravilni drži, ergonomiji in gibanju, lahko bi se prirejali dnevi odprtih vrat fizioterapije, kjer bi krajanji spoznali vaje za gibljivost, dihalne tehnike in praktične nasvete za vsakdan, hkrati pa bi se razblinili predsodki, da je fizioterapija samo masaža. Lahko bi se sofinancirale fizioterapevske obravnave za socialno ogrožene, podpirali projekte, kot je »Gibanje za zdravo starost«, za pridobitev sredstev in pripomočkov za skupnostne programe, ter organizirali preventivni pregledi in kratka svetovanja za vse generacije.

»Vsak dan v fizioterapiji me spomni, zakaj sem izbrala ta poklic. Vsak pacient s svojo zgodbo, s svojim pogumom in z vsakim majhnim napredkom me znova napolni z veseljem in hvaležnostjo. To delo ni le pomoč telesu, ampak stik med človekom in človekom, poslušanje, razumevanje in iskrena podpora. Ob tem pa življenje vedno znova uči, da lahko resnično pomagamo šele takrat, ko znamo poskrbeti zase – za svoje telo, misli in srce,« pove sogovornica, ki svoje misli zaključuje s sporočilom bralcem Lipnice: »Vsem, ki berete te vrstice, želim sporočiti: bodite prijazni do sebe. Ustavite se ob svojih majhnih zmagah, cenite jih, saj so prav te tiste, ki vas vodijo naprej. In nikoli ne pozabite, da ima neprecenljivo moč vsak nasmeh, vsak iskren pogled, vsak droben dotik. Prav ti drobni trenutki ustvarjajo največjo spremembo – za paciente, za nas in za svet okoli nas.«

Maja Cigüt

Tradicionalni zelenjadarski dnevi na Ivancih

30.8. so se na Ivancih odvili tradicionalni, že 20. zelenjadarski dnevi. Kljub hladnemu in deževnemu vremenu, se je dogodka udeležilo precej obiskovalcev. Ti so ob projekciji slik in pripovedovanju Marka Horvata obujali spomine na zelenjadarske dneve, ki so se odvijali v preteklih letih. Po končani predstavitvi je zbrane nagovorila predsednica društva Selenca, Katja Lebar. Ob koncu uradnega dela je sledila degustacija zelenjavnih jedi, ki so jih pripravile vaške gospodinje. Pripravljena je bila v notranjosti večnamenske dvorane. Sledilo je sproščeno druženje, obogateno z živo glasbo, na voljo pa je bila tudi pijača.

Obiskovalci so lahko poskusili svež langaš in na srečelovu preizkusili svojo srečo. Za okrasitev so poskrbeli otroci, ki so v dneh pred prireditvijo pobarvali buče.

Barbara Klar



V Filovcih oživljajo tradicijo

V Lončarski vasi Filovci, kjer je doma bogata lončarska in stavbna dediščina, so v zadnjih mesecih pripravili kar dve zanimivi aktivnosti, s katerima so domačini in partnerji iz Hrvaške dobesedno »zavrteli kolo časa« nekaj desetletij nazaj. Dogodka sta potekala v okviru projekta Interreg Slovenija – Hrvaška PH-VTGSA, ki ga skupaj izvajata Muzej na prostem Filovci in Zavičajni muzej Ozaljški iz Hrvaške, s sofinanciranjem Evropskega sklada za regionalni razvoj.



O slamnati strehi in cimpranih hišah

V muzeju na prostem so pripravili predavanje in prikaz prekrivanja slamnatih streh na tradicionalnih cimpranih hišah, značilnih za Prekmurje in sosednje hrvaške pokrajine. Dogodek je povezal številne obiskovalce iz Slovenije in Hrvaške, ki so prisluhnili zanimivim predavateljem in si ogledali praktični prikaz. O pomenu ohranjanja stavbne dediščine so spregovorili Tomaž Bojnec iz Filovcev, etnologinja Jelka

Pšajd iz Pomurskega muzeja Murska Sobota in slamokrovec Damjan Rogan iz Trdkove, ki je z rženo slamo prikazal tradicionalni način prekrivanja streh. Iz Hrvaške je sodeloval tudi Stjepan Bezjak iz Ozlja, ki je predstavil arhitekturne značilnosti cimpranih hiš na hrvaški strani meje.

Bograč v lončenih posodah – skupni lonec dveh muzejev

Drugi dogodek v sklopu istega projekta je bil mednarodno tekmovanje v kuhanju bograča v keramičnih posodah, ki je nosil simboličen naslov Skupni lonec. Ker so Filovci zibelka lončarstva, so v lončarski delavnici Gregorja Bojneca posebej za ta namen izdelali lončene posode za kuhanje na odprtem ognju. Cilj dogodka je bil prikazati, kako so se jedi nekoč pripravljale v lončenih posodah in ob tem spodbuditi sodelovanje med obema muzeja tudi skozi kulinariko.

Na tekmovanju je sodelovalo osem ekip, ki so kuhale bograč v ročno izdelanih loncih na drva. Po končanem kuhanju je komisija v sestavi Branko Časar (predsednik) ter Martin Žiga in Alojz Bojnec ocenila okus, armo in urejenost delovnega prostora. Prvo mesto je osvojila ekipa Stari Sobočanci, drugo je bilo moštvo Štrk, tretje mesto pa si je prislužila ekipa Trgovina na drobno Zdravec iz Filovca. Priznanje za najlepše okrašen tekmovalni prostor je prejela ekipa Zavičajni muzej Ozaljški, po izboru komisije Nastje Bojnec, Branka Časarja in Tomija Bojneca. Obiskovalci so lahko ob pokušanju bograča degustirali tudi vina Panon Galerije vina družine Gutman iz Filovskega Gaja ter si ogledali ustvarjalne delavnice, lončarski muzej, prikaz žganja črne keramike in arhitekturo cimpranih hiš.

Jože Žerdin

Zadovoljni z vinsko letino v Filovskem Gaju



Člani društva Gaj – Vinogradniško turističnega društva Filovci smo čez celo leto lepo skrbeli za vinograd. Najprej smo obrezali trte, zvezali šparone. Nato so se začela zelena dela, ki trajajo čez celo leto do jeseni, tudi škropili smo trto, da smo ohranili grozdje zdravo. Trgatev smo opravili na lepo sončno soboto. Veseli brači so potrgali grozde, putari ga prinesli v klet, kjer so naši pridni člani sprešali iz grozdja sladek mošt, ki bo postal odlično vino – Gajska kapljica. Potrgali smo tudi prve tri grozde v letos zasajenem vinogradu. Iztisnili smo 350 litrov mošta s povprečno sladkorno stopnjo 90 Oe. Po zaključeni trgatvi smo si privoščili malico in nazdravili z našo Gajsko kapljico – Laškim rizlingom, se poveselili in rekli besedo o vinski letini, s katero smo zelo zadovoljni.

Darinka Tratnjek

Izziv sajenja dreves zajel tudi našo občino

Na družbenih omrežjih se v zadnjih tednih pojavlja poseben izziv sajenja dreves. V nemščini se mu originalno reče Baumpflanz Challenge 2025. In kaj je pravzaprav v ozadju izziva? Gre za medsebojno sodelovanje različnih organizacij, ki obenem prispeva k trajnostnemu razvoju in osveščanju o podnebni problematiki. Izziv je presegel državne meje in zajel tudi pokrajino ob Muri. Tako je bilo sredi septembra nominirano tudi Prostovoljno gasilsko društvo Vučja Gomila, ki je z zasaditvijo manjše smrečice pred vaško gasilskim domom izziv tudi uspešno opravilo.

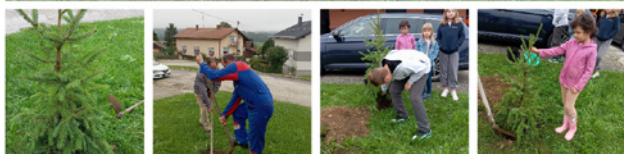
Nominirano društvo, ki izziv opravi, mora fotografije objaviti na socialnem omrežju Facebook in nominirati tri druga gasilska društva.



Akciji so se pridružili tudi v Kančevcih in pri vaško-gasilskem domu zasadilo drevo javor.

Z zabavnim izzivom je bilo tako v roku nekaj tednov zasajeno drevo v najbrž sleherni vasi občine. Želimo si, da bodo dobro uspevala in s tem obogatila pokrajino.

Maja Cigüt



V Rakičanu med najboljšimi v državi tudi tekmovalci iz naše občine

Prvenstvo v oranju, že 68. po vrsti, je v začetku septembra potekalo na zemljiščih, s katerimi upravlja Panvita. Na njem so se odlikovali tudi Jaka Norčič ter Boris in Alen Kerčmar.

Poleg krovnega nosilca teh tekmovanj – Zveze za tehnično kulturo Slovenije – so pri izvedbi sodelovali še Društvo oračev Pomurja, Biotehniška šola Rakičan, Mestna občina Murska Sobota in številni podporniki. Posebnost osrednjega dvodnevnega tekmovanja, ki je obsegalo oranje strnišča zasejanega z ajdo z dvobrazdnimi tekmovalnimi plugi krajniki in z obračalnimi plugi, so bile izenačeno odmerjene in z žrebom izbrane tekmovalne parcele v velikosti 20 x 80 metrov. Te so omogočile, da je kakovost najboljših tekmovalcev ponovno prišla v ospredje. Pod okriljem prvenstva je tradicionalno potekalo tudi državno tekmovanje dijakov in študentov biotehniških šol v oranju, letos že 30. po vrsti. Ni naključje, da so bili v ospredju dijaki rakičanske šole, saj tam tekmovalnemu oranju namenjajo veliko pozornosti. V konkurenci plugov krajnika je bil Jaka Norčič, sicer doma iz Sebeborec, prvi. V kategoriji oranja s starodobniki sta bila iz naše občine Boris Kerčmar (2. mesto) in njegov sin Alen Kerčmar (3. mesto), oba iz Mlajtinec, medtem ko je v tekmovanju oranja z navadnimi plugi Erik Pozvek iz Tešanovec pristal na 5. mestu.



Najboljši v oranju s starodobniki (od leve): Janko Karba, Boris Kerčmar, Alen Kerčmar, Damjan Jerič, direktor KGZ Murska Sobota in Dejan Kočiš.

Po pričakovanju sta na državnem prvenstvu z naskokom zmagala Matej Sinic iz Puževcev v kategoriji plugi krajniki ter Igor Pate iz Dolenjske v konkurenci obračalnih plugov. Oba bosta našo državo prihodnje leto zastopala na svetovnem prvenstvu v oranju v Osijeku na Hrvaškem.

Za Pateta je to že 18. naslov najboljšega v državi, za Sinica pa sedmi. Tekmovanje je sicer zaznamovala skromnejša udeležba, saj se je za državne naslove skupaj potegovalo le 16 oračev.



Jaka Norčič, zmagovalec med dijaki s plugom krajnikom.

Svoj prispevek k uspešno izvedenemu tekmovanju je dodal tudi Dejan Kočiš iz Ratkovec, učitelj strokovnih predmetov in praktičnega pouka na Biotehniški šoli Rakičan, ki je bil kot vodja tekmovanja prepričan, da so s temeljitimi večmesečnimi pripravami in brezhibno organizacijo prvenstva, ki je dobilo široko podporo ter velik obisk, spisali še eno pozitivno zgodbo za promocijo slovenskega kmetijstva in doma pridelane hrane. Vsem pa je ostal grenak priokus, ker odgovorni v državi po več kot polletnem čakanjem – da ne rečemo kar prošnji – v prvi polovici lanskega leta niso dali odločilne podpore našim oraškim entuziastom, ki so si pri Svetovni organizaciji oračev po 18 letih znova prizadevali, da bi Slovenija leta 2027 gostila svetovno prvenstvo v oranju.

Geza Grabar

KUD AVGUST GAŠPARIČ VAS
VABI NA

PREBOŽIČNI IZLET V MOZIRSKI GAJ

DECEMBER

SOBOTA **13** 16.00

CENA VKLJUČUJE: **40€**

- PREVOZ
- OKREPČILO NA POTI
- OGLED PRAZNIČNO OKRAŠENEGA MOZIRSKEGA GAJA
- VEČERJA

ODHOD IZPRED VAŠKO GASILSKEGA DOMA
VUČJA GOMILA

Paubrale smo tikvino semen

Dodobra smo zakorakali v jesen, ki s sabo prinaša številna kmečka opravila. Poleg spravila zelenjave, dozorevanja grozdja in žetve koruze je tu še pobiranje bučnih semen. To opravilo je čakalo tudi članice in člane KUD Avgust Gašparič Vučja Gomila.

Buče letos ponekod sicer niso najboljše obrodile, so pa zato pri nas toliko bolj. Kulturno umetniško društvo Avgust Gašparič, ki se ponaha že z dvajsetletno tradicijo organiziranja prireditve »lujpanje tikvinoga semena«, leto za letom skrbi, da mu zalog semena ne zmanjka. Tudi letos so zasadili seme posebne sorte – takšno, kakršnega so na naših poljih pridelovali nekoč, ko buč golic še niso poznali. Takrat so pridelovali buče, katerih seme je bilo potrebno pred iztiskanjem olja olupiti. Ker pa je bilo lupljenje zamudno delo, so si ljudje na vasi med seboj pomagali. Ob dolgih zimskih večerih so lupili seme zdaj pri eni zdaj pri drugi hiši in se ob tem zabavali. Z namenom ohranjanja tega ljudskega običaja tako pri nas še vedno pridelujemo tovrstne buče in kot se spodobi, smo tudi seme iz njih pobrali ročno.



Konec novembra pa ga bomo skupaj olupili v vaško gasilskem domu, kamor prisrčno vabimo tudi naše občanke in občane.

Maja Cigüt, predsednica KUD Avgust Gašparič

29. avto-moto rally z zaključkom v Sebeborcih



Pestra družba na koncu.

Varnost v cestnem prometu je za vse udeležence izjemno pomembna, še posebej za invalide kot ranljivo skupino. V organizaciji Združenja šoferjev in avtomehnikov Murska Sobota ter Medobčinskega društva paraplegikov Prekmurja in Prlekije je sredi septembra potekalo tradicionalno tekmovanje avtomobilistov in motoristov pod sloganom Vse za varnost v prometu. Tudi letos je bila vožnja na 32 kilometrov dolgi progi, zlasti s strani voznikov invalidov, ki so se na pot podali s svojimi prilagojenimi vozili, dobro obiskana. Udeležili so se je tudi drugi vozniki. Dvajset tekmovalcev iz različnih delov Slovenije se je najprej pomerilo v petih elementih spretnostne vožnje v Centru varne vožnje v Murski Soboti, nato pa so se med Mursko Soboto in Sebeborci kot aktivni udeleženci preizkusili še v cestnem prometu. Na zaključni točki je potekalo tudi testiranje poznavanja cestno-

prometnih predpisov. Med osebnimi avtomobili – veterani, starejšimi od 30 let – je zmagal Štefan Ružič s Tišine. Med paraplegiki, ki so tekmovali s prilagojenimi vozili, je bil najboljši Matej Lednik iz Šentjurja. V kategoriji osebnih avtomobilov oziroma džipov (jeepov) je prvo mesto osvojil Viktor Zemljič iz Boračeve, med tetraplegiki Benjamin Krč iz Lendave, med ženskami Ana Radej iz Sevnice, med motoristi starodobniki Janko Farič iz Sela, med motoristi starodobniki s prikolico pa Simon Kojek iz Tešanovec. Tudi letošnje tekmovanje je potekalo v počastitev praznika Občine Moravske Toplice, med podeljevalci pa je bil tudi predsednik pri Občini Moravske Toplice delujočega Sveta za preventivo in varnost v cestnem prometu, Franc Marič iz Noršinec.

Geza Grabar

Strelci merili na glinaste golobe v Krncih

Na strelišču v Krncih v občini Moravske Toplice je 14. in 15. septembra potekalo dvodnevno tekmovanje v streljanju na glinaste golobe, ki ga je pripravil Strelski klub Sokol Krnci v sodelovanju z Lovsko družino Boreča.

Na tekmovanju je sodelovalo 16 ekip oziroma 96 strelcev, ki so se pomerili v več kategorijah in disciplinah. V ekipni konkurenci je prvo mesto osvojila Lovska družina Dobrava, drugo Lovska družina Dobrava – Polenjšak, tretje pa Strelsko društvo Skakovci.

V posameznih disciplinah so bili najboljši:

- **Lovski položaj:**
1. Marko Perko, 2. Dominik Slekovec, 3. Daniel Kuzma
- **Športni položaj:**
1. Stanko Fajfar, 2. Denis Kovač, 3. Stanko Lehar
- **Posamezno – odprta kategorija:**
1. Robert Nagy, 2. Marko Miljevič, 3. Davorin Toš
- **Veterani (65+):**
1. Vinko Kocuvan, 2. Ivan Bezjak, 3. Anton Kuhar

Organizatorji so podelili tudi posebne nagrade – lovci Lovske družine Vitomarci so prejeli vikend paket na morju v Svetem Petru, strelca Daniel in Drago Nemec pa odojka. Pokale je zmagovalcem izročil vodja tekmovanja Štefan Hul.



Strelski klub Sokol Krnci deluje od leta 2017 in danes združuje 212 članov iz širšega območja Pomurja. Njegovi člani tekmujejo v različnih disciplinah, od preciznega in dinamičnega streljanja do streljanja na glinaste golobe, ter se redno udeležujejo tudi tekmovanj v tujini.

Jože Žerdin

Vinogradniki zaključili sezono s trgatvijo in pospravili klopotec

Sekcija vinogradnikov, ki deluje v okviru Kulturno-turističnega društva Ady Endre iz Prosenjakovcev, je tudi letos z veliko predanosti skrbela za svoj vinograd. Čez leto so opravili vsa potrebna dela – od rezanja trte do škropljenja – njihovo prizadevanje pa se je obrestovalo. Sončno poletje je poskrbelo, da so trte obrodile obilno in zdravo grozdje. Konec avgusta so v vinogradu postavili klopotec, ki s svojim značilnim ropotom varuje pridelek pred pticami in hkrati naznanja bogastvo jeseni. Njegov zvok je še posebej lepo zvenel v dneh, ko so se vinogradniki pripravljali na vrhunec leta – trgatve. Potekala je v prijetnem in delovnem vzdušju, ob sodelovanju članov in prijateljev, ki so pridno polnili vedra z grozdem. V nedeljo, 21. septembra, pa so vinogradniki še uradno zaključili sezono – zbrali so se, da so klopotec previdno sneli, saj ga do prihodnjega poletja ne bodo več potrebovali. Ob tem so se še enkrat spomnili opravljenega dela, nazdravili uspešni letini in že z mislijo na novo sezono sklenili prijetno druženje.

Bernarda Koroša
Pantović



A szőlősgazdák szürettel befejezték az idényt és leszerelték a kelepelőt

A pártosfalvi Ady Endre Művelődési és Turisztikai Egyesület keretében működő borászati szekció idén is nagy odaadással gondozta szőlőskertjét. Az év során minden szükséges munkát elvégeztek – a metszéstől a permetezésig –, és fáradozásuk meghozta gyümölcsét. A napsütéssel gazdag nyárnak köszönhetően a szőlőtőkék bőséges és egészséges termést hoztak. Augusztus végén a szőlőskertben felállították a kelepelőt, amely jellegzetes kerepelésével védi a termést a madaraktól, és egyúttal azt is jelzi, hogy közeledik a bőséges ősz. Hangja különösen szépen csengett azokban a napokban, amikor a szőlősgazdák az év csúcspontjára – a szüretre – készülődtek. A szüret kellemes és szorgos légkörben zajlott, a munkában pedig a tagok és barátaik vettek részt. Szeptember 21-én, vasárnap pedig a szőlősgazdák hivatalosan is lezárták az idényt. Azzal a céllal gyűltek össze, hogy óvatosan leszereljék a kelepelőt, hiszen a következő nyárig már nem lesz rá szükségük. Ekkor ismét felidéztek az év során elvégzett munkát és koccintottak a sikeres termésre, a kellemes társalgást pedig már az új szezonra gondolva zárták.

Rokodelsko društvo »Vrtnica« znova ustvarja

V Prosenjakovcih že od leta 2011 deluje Rokodelsko društvo »Vrtnica«, ki povezuje pridne in ustvarjalne rokodelke. Vsako drugo nedeljo se zberejo v starem gasilskem domu, kjer ob druženju, prijetnem pogovoru in ustvarjalnem navdihu nastajajo prečudovite umetnine. Po dolgem poletju so se članice društva ponovno zbrale, da bi obudile prijetno ustvarjalno vzdušje. Najprej so si vzele čas za klepet, izmenjavo novic in idej, nato pa so se resno posvetile načrtom: katere motive bodo šivale, kako bodo izdelki videti in kako se bodo najbolje pripravile na novembrsko razstavo ročnih del. Na ogled bodo postavile številne skrbno izdelane vezenine, med njimi pa bodo letos posebno mesto zavzeli tudi čudoviti adventni venčki, ki že sami po sebi pričarajo praznično toplino. Rokodelsko društvo »Vrtnica« dokazuje, da je ustvarjanje več kot le hobi – je način življenja, ki ohranja tradicijo in prinaša veselje vsem članicam društva!

Bernarda Koroša Pantovič



A Rózsa Kézműves Egyesület ismét aktív

Pártosfalván már 2011 óta működik a Rózsa Kézműves Egyesület, amely szorgalmas és kreatív kézműveseket tömörít. Minden második vasárnap találkoznak a régi tűzoltóotthonban, ahol a kellemes beszélgetések mellett és a kreatív ihlet hatására csodálatos alkotások jönnek létre. Az egyesület tagjai a hosszú nyár után ismét összegyűltek, hogy felidézzék a kellemes alkotói légkört.

A találkozás első részében időt szántak egy kis csevegésre, átadták egymásnak a legújabb híreket és ötleteiket, majd komolyan nekiálltak a tervek kidolgozásához: milyen mintákat fognak hímezni, hogyan néznek ki majd a termékek, és miként készüljenek fel a novemberi kézimunka-kiállításra. Ezen számos gondosan elkészített hímzést terveznek bemutatni, ezek között pedig idén külön helyet fognak kapni a gyönyörű adventi koszorúk is, amelyek önmagukban is meghitt ünnepi hangulatot varázsolnak. A Rózsa Kézműves Egyesület bizonyítja, hogy az alkotás több mint csak hobby – egy életmód, amely hozzájárul a hagyomány megőrzéséhez és örömet szerez az egyesület valamennyi tagjának.

Gasilsko tekmovanje v Prosenjakovcih

Na pobudo Madžarske narodne samoupravne skupnosti Občine Moravske Toplice so v soboto, 27. septembra, v Prosenjakovcih pripravili že sedmo srečanje prostovoljnih gasilskih društev iz dvojezičnih vasi. Dogodek ni bil namenjen le prikazu gasilske pripravljenosti, temveč tudi krepitvi vezi med gasilskimi društvi.

Udeležile so se ga enote iz Čikečke vasi, Središča, Motvarjevcev in Prosenjakovcev, pridružili pa so se jim tudi gasilci iz Magyarszombatfe na Madžarskem. Ti sicer niso tekmovali, a so s svojo prisotnostjo podprli prireditelje. Tekmovanje je obsegalo tri preizkušnje – met na cilj, sestavljanje cevi in gašenje s starinsko ročno črpalko. Najuspešnejši so bili gasilci iz Prosenjakovcev, ki so osvojili prehodni pokal. Tekmovanje je prineslo veliko veselja, a pravo bogastvo dogodka je bilo druženje in medsebojna podpora. Prihodnje leto bo srečanje gasilskih društev gostilo Središče.

Bernarda Koroša Pantovič



Tűzoltóverseny Pártosfalván

2025. szeptember 27-én, szombaton, a Moravske Toplice Községi Magyar Nemzeti Öngazgatási Közösség kezdeményezésére Pártosfalván megszervezték a kétnyelvű falvak tűzoltóegyleteinek immár 7. találkozóját. Az esemény nem csak a tűzoltók készségeinek bemutatására szolgált, hanem az egyletek közötti

kapcsolatok megerősítésére is. A találkozón Csekefa, Szerdahely, Szentlászló és Pártosfalva tűzoltóegyesületei vettek részt, amelyekhez a magyarszombatfai tűzoltók is csatlakoztak. Ez utóbbiak ugyan nem versenyeztek, de jelenlétükkel támogatták a rendezvényt. A verseny három próbát tartalmazott: a célba dobást, a tömlő összeszerelését és tűzoltást régi kézi szivattyúval. A legsikeresebbeknek a pártosfalvi tűzoltók bizonyultak, akik megnyerték a vándorszerleget. A verseny vidám hangulatban zajlott, az esemény valódi kincsét azonban a társalgás és a kölcsönös támogatás jelentette. A jövő évi találkozónak a szerdahelyi tűzoltóegylet lesz a házigazdája.

Pet vasi, dva jezika, eno srečanje

V soboto, 4. oktobra 2025, sta Madžarska narodna samoupravna skupnost Občine Moravske Toplice in Krajevna skupnost Prosenjakovci organizirali srečanje dvojezičnih vasi. Dogodek je potekal v prostorih domačega gasilskega doma, kjer so se zbrali prebivalci Čikečke vasi, Motvarjevcev, Pordašincev, Središča in Prosenjakovcev. Zbrane sta nagovorila predsednica Madžarske narodne samoupravne skupnosti Moravske Toplice, Zsuzsi Vugrinec, in predsednik KS Prosenjakovci, Štefan Kovač. Oba sta poudarila pomen tovrstnih srečanj, ki spodbujajo ohranjanje kulturne dediščine, krepijo vezi med vaščani ter prispevajo k ohranjanju identitete madžarske narodne skupnosti. Udeleženci so ob prijetnem klepetu uživali v bogati pogostitvi z domačimi dobrotami, ki jih je s posebno skrbnostjo pripravil Jožef Nemet iz Mačkovcev. Za veselo razpoloženje je poskrbel Duo Teo.



Bernarda Koroša Pantović

Öt falu, két nyelv, egy találkozó

2025. október 4-én, szombaton a Moravske Toplice Községi Magyar Nemzeti Öngazgatási Közösség és a Pártosfalvi Helyi Közösség megszervezték a kétnyelvű falvak találkozóját. Az eseményre, amelyen találkoztak Csekefa, Szentlászló, Kisfalva, Szerdahely és Pártosfalva polgárai, a helyi tűzoltóotthon helyiségeiben

került sor. A résztvevőket Vugrinec Zsuzsi, a Moravske Toplice Községi Magyar Nemzeti Öngazgatási Közösség Tanácsának és Kovač Štefan, a Pártosfalvi Helyi Közösség elnökei köszöntötték, kihangsúlyozva az ilyen találkozók jelentőségét, hiszen ezek elősegítik a kulturális örökség megőrzését, erősítik a falvak közötti kapcsolatokat és hozzájárulnak a magyar nemzeti közösség identitásának megőrzéséhez. A résztvevők gazdag megvendégléséről Nemet Jožef Mačkovciból, a vidám hangulatról pedig a Duo Teo gondoskodott.

Gledališki večer v Prosenjakovcih

Na pobudo Madžarske narodne samoupravne skupnosti Občine Moravske Toplice so v soboto, 27. septembra, v Prosenjakovcih pripravili že sedmo srečanje prostovoljnih gasilskih društev iz dvojezičnih vasi. Dogodek ni bil namenjen le prikazu gasilske pripravljenosti, temveč tudi krepitvi vezi med gasilskimi društvi. Udeležile so se ga enote iz Čikečke vasi, Središča, Motvarjevcev in Prosenjakovcev, pridružili pa so se jim tudi gasilci iz Magyarszombatfe na Madžarskem. Ti sicer niso tekmovali, a so s svojo prisotnostjo podprli prireditelje. Tekmovanje je obsegalo tri preizkušnje – met na cilj, sestavljanje cevi in gašenje s starinsko ročno črpalko. Najuspešnejši so bili gasilci iz Prosenjakovcev, ki so osvojili prehodni pokal. Tekmovanje je prineslo veliko veselja, a pravo bogastvo dogodka je bilo druženje in medsebojna podpora. Prihodnje leto bo srečanje gasilskih društev gostilo Središče.



Bernarda Koroša Pantović

Színházi előadás Pártosfalván

2025. szeptember 27-én, szombaton, a Moravske Toplice Községi Magyar Nemzeti Öngazgatási Közösség kezdeményezésére Pártosfalván megszervezték a kétnyelvű falvak tűzoltóegyleteinek immár 7. találkozóját. Az esemény nem csak a tűzoltók készségeinek bemutatására szolgált, hanem az egyletek közötti kapcsolatok megerősítésére is. A találkozón Csekefa, Szerdahely,

Szentlászló és Pártosfalva tűzoltóegyesületei vettek részt, amelyekhez a magyarszombatfai tűzoltók is csatlakoztak. Ez utóbbiak ugyan nem versenyeztek, de jelenlétükkel támogatták a rendezvényt. A verseny három próbát tartalmazott: a célba dobást, a tömlő összeszerelését és tűzoltást régi kézi szivattyúval. A legsikeresebbeknek a pártosfalvi tűzoltók bizonyultak, akik megnyerték a vándorszerleget. A verseny vidám hangulatban zajlott, az esemény valódi kincsét azonban a társalgás és a kölcsönös támogatás jelentette. A jövő évi találkozónak a szerdahelyi tűzoltóegylet lesz a házigazdája.

Simon Sabotin – čebelar, ki mu narava zaupa

Čebelarstvo je življenjsko poslanstvo Simona Sabotina iz Lončarovec, ki ga je v svet čebel popeljal čebelar, ki je na njihov travnik vozil svoje panje. Prve korake mu je pomagal narediti tast, navdušenje pa se je hitro spremenilo v resno delo in ljubezen do čebel.



Danes ima Simon 39 čebeljih družin, s katerimi v dobri sezoni pridela tudi eno tono medu. Njegov med je kakovosten in zelo iskan – poleg domačih kupcev ima stalne kupce tudi v Ljubljani, Mariboru in celo na Primorskem, povpraševanje pa je tako veliko, da vsako leto proda ves pridelek. Nekateri kupci ga prosijo celo za trd, kristaliziran med. Simon živi v okolju, kjer je za čebele zelo ugodno, zato mu panjev ni treba voziti drugam. Trikrat letno toči med: najprej cvetličnega (iz sadnega drevja in regrata), nato akacijevga, nazadnje pa gozdnega, ki nastane iz cvetov lipe in kostanja. Svoj med je leta 2015 prvič poslal na ocenjevanje v Gornjo Radgono, kjer je za akacijev med dobil zlato medaljo. Letos pa se je Simon odločil, da da na ocenjevanje vse tri svoje mede in tako je za akacijev med dobil zlato medaljo, za cvetlični med srebrno in za gozdnega bronasto medaljo. Te nagrade mu pomenijo veliko – kot pravi, so potrditev njegovega dela, saj je strokovna komisija potrdila, da je njegovo delo kakovostno in pravilno. Ob njem stojijo tudi partnerica Suzana, ki skrbi za prodajo, ter hčerka Izabela, ki rada pomaga očetu pri delu s čebelami in se tako uvaja v svet čebelarstva. Posebej hvaležen pa je tudi svojim staršema, ki mu od začetka pomagata pri vsakem točenju medu. Simon pravi, da ju je sam popeljal v svet čebelarstva, čeprav tega prej nista poznala – zato njuna pomoč pomeni še toliko več. Čebelar Simon Sabotin je s svojo predanostjo, znanjem in trdim delom lep zgled, kako lahko človek poveže družino, tradicijo in naravo ter ustvari izdelek, ki ga ljudje cenijo in radi kupujejo.

Bernarda Koroša Pantovič

Sabotin Simon – a méhész, akiben a természet is megbízik

Sabotin Simon Lončarovciból a méhészkedést élete küldetésének érzi. A méhek világával egy méhész révén ismerkedett meg, aki kaptárjait a családi rétjükön helyezte el. Az első lépéseket apósa segítségével tette meg, lelkesedése pedig hamarosan komoly munkává és a méhek iránti szeretetté változott.

Simon ma 39 méhcsaláddal gazdálkodik, amelyek egy jó idényben akár egy tonna mézet is termelhetnek. A méz kiváló minőségű és nagyon keresett –

a hazai vásárlókon kívül Ljubljanában, Mariborban, sőt Tengermelléken is vannak törzsvásárlói, az érdeklődés pedig olyan nagy, hogy minden évben eladja az összes termést. Egyes vásárlók még kemény, kristályosított mézet is kérnek tőle. Simon a méhek számára rendkívül kedvező környezetben él, így kaptárjait nem kell máshová szállítania. A mézpergetésre évente háromszor kerül sor: először virágmézet (gyümölcsfákból és pitypangból), majd akácmézet, végül pedig erdei (hárs- és gesztenyefa virág) mézet perget. Az első mézértékelésen 2015-ben vett részt Gornja Radgonában, ahol az akácmézét arany éremmel tüntették ki, idén pedig úgy döntött, hogy benevezi mindhárom mézfajtáját. Ezúttal az akácmézért arany-, a virágmézért ezüst-, az erdei mézért pedig bronzéremben részesült. Mindezen díjak rendkívül értékesek számára – a munkájának elismerései, amelyekkel a szakmai zsűri is megerősítette, hogy magas színvonalú és szakszerű munkát végez. Szilárd támogatást nyújtanak neki élettársa, Suzana, aki az értékesítéssel foglalkozik, valamint lánya, Izabela is, aki szívesen segít apjának a méhek körüli munkában, ezzel fokozatosan betekintést nyerve a méhészet világába. Különösen hálás a szüleinek, akik a kezdetektől fogva minden mézpergetésnél segítenek neki. Simon elmondta, hogy a szülei sosem foglalkoztak méhészettel és lényegében ő mutatta be nekik e csodálatos világot, ezért a segítségük még értékesebb számára. Sabotin Simon méhész elhivatottságával, tudásával és kemény munkájával kiváló példa arra, hogyan lehet a családot, a hagyományokat és a természetet ötvözve létrehozni egy olyan terméket, amelyet az emberek nemcsak értékelik, hanem szívesen meg is vásárolják.

V Noršincih praznovali 100 let gasilstva

Mesec avgust je za naše društvo bil zelo pomemben, saj smo obeležili častitljivih 100 let obstoja Prostovoljnega gasilskega društva Noršinci.



Visok jubilej našega društva smo zaznamovali 23. avgusta s slavnostno sejo, na kateri smo podelili odlikovanja in priznanja našim najzvestejšim članom. Najvišja priznanja smo podelili teden dni kasneje, 30. avgusta, na slavnostni prireditvi pred Vaško-gasilskim domom v Noršincih. Čeprav nam vreme ni bilo najbolj naklonjeno, to prijetnega in ponosnega vzdušja nikakor ni pokvarilo. Skupaj s predsednikom gasilske zveze Moravske Toplice Dušanom Grofom in podpredsednikom Benjaminom Ošlajem ter z regijskim gasilskim predsednikom Leonardom Markovičem smo podelili priznanja za dolgoletno delo v društvu. Priznanja GZ Slovenije za 50 let požrtvovalnega dela so prejeli Štefan Jančarič, Franc Pintarič, Franc Podlesek in Karel-Drago Ivanič. Za 60 let predanega dela je bil nagrajen Avgust Balaško. Najvišje priznanje GZ Slovenije sta prejela Štefan Pintarič – gasilska plemenica 2. stopnje in Franc Marič – gasilsko odlikovanje 1. stopnje. Slavnostni program je s svojo udeležbo in nastopi prijetno

popostrila tudi gasilska mladina, po uradnem delu pa smo se vsi skupaj še družili in skupaj s skupino Prestiž poveselili. Za uspešno izvedbo prireditve so poleg članov PGD Noršinci pomembno prispevali tudi vaščani. V imenu društva se iskreno zahvaljujejo prav vsakemu posamezniku, ki je prispeval, k temu, da je naša stoletnica potekala v duhu povezanosti, ponosa in veselja.

Še kratka kronika društva:

Odločilni sestanek za ustanovitev gasilskega društva se je zgodil tik pred koncem leta 1925, natančneje 27. decembra 1925, ko je 19 vaščanov »z ednin glasom« sklenilo, da se ustanovi **Prostovoljno ognjegasilsko društvo Noršinci**. Vrsto let se je število članov vrtelo okrog 20, šele pozneje so uspeli v svoje vrste pritegniti več mlajših članov. Kljub skromni opremljenosti so se vneto lotili vadbe in protipožarnih aktivnosti. Redno so izvajali vaje, tudi z brizgalno gasili 5 požarov, od tega dva v svoji vasi. V naslednjih letih, po vključitvi v župo Murska Sobota, so že sodelovali tudi na meddruštvenih tekmovanjih. Največja pridobitev se je zgodila šele po drugi vojni, ko so gasilci skupaj z vaščani uresničili zamisel o novem domu v osrednjem križišču, kjer pa poznejše širjenje ni bilo mogoče, zato se je gasilski dom preselil na trenutno lokacijo. Novi razmah je gasilstvo v kraju dobilo pred desetimi leti, ko se je v celoti zamenjalo staro vodstvo. Postavili so se novi temelji, ponovno se je vzpostavila pionirska, mladinska in ženska desetina. V zadnjih letih se daje izrazit poudarek na delu z mlajšimi. Pionirska in mladinska ekipa z zaznavnimi uspehi nastopa tudi na občinskih tekmovanjih. S ponosom se lahko tudi pohvalimo, da so se nekateri člani in članice udeležili tudi večjih akcij v Sloveniji. PGD Noršinci ima danes odlično sodelovanje s Krajevno skupnostjo Noršinci, Občino Moravske Toplice in Občinsko gasilsko zvezo. Gasilci aktivno

sodelujejo na številnih dogodkih v kraju in regiji ter s tem krepijo vezi s skupnostjo. Prihodnost društva temelji na mladih generacijah. V društvu poudarjamo, da je naša naloga mlade spodbujati k aktivnemu sodelovanju. Gasilstvo ni le druženje, temveč tudi učenje solidarnosti in pripravljenosti pomagati ljudem v stiski. Člani verjamejo, da je prav zavest o skupnosti tista, ki bo gasilstvo v Noršincih ohranjala še naprej. Vsak človek ni otok sam zase, temveč smo vsi del večje celote. To so vedeli že naši predniki pred stotimi leti in to je naša dolžnost nadaljevati.



PGD Noršinci

4. pohod gasilskih članic

V okviru Komisije za delo s članicami Gasilske zveze Moravske Toplice je bila prva oktobrska nedelja v znamenju tradicionalnega jesenskega pohoda. Organizacijo tokratnega, približno šest kilometrov dolgega pohoda po razgibani okolici Suhlega Vrha, je prevzelo tamkajšnje gasilsko društvo PGD Suhi Vrh. Z raznovrstno ponudbo za okrepčilo in dobro počutje so se gasilke izkazale tudi kot odlične gostiteljice. Kljub dežju se je pohoda udeležilo 21 gasilk, ki so tudi na ta način utrjevale gasilske in prijateljske vezi. Na koncu je pred tamkajšnjim vaško-gasilskim domom, kjer je bil tudi štart, sledila pogostitev. Sočasno s tem dogodkom je gasilsko društvo pripravilo tudi dan odprtih vrat s predstavitvijo opreme in svoje dejavnosti. Martina Zakšek, vodja Komisije za delo s članicami, je povedala, da je bilo slabo vreme razlog za nekoliko skromnejšo udeležbo od načrtovane, a najpogumnejših napoved dežja ni ustavila.



Poleg članic domačega društva so se pohoda udeležile tudi gasilke iz PGD Moravske Toplice, Martjanci, Noršinci in Fokovci.

Geza Grabar

Pionirke PGD Moravske Toplice na državnem tekmovanju

V soboto, 13. septembra, je v organizaciji Gasilske zveze Radovljica v Begunjah na Gorenjskem potekalo državno tekmovanje v gasilski orientaciji. V slikovitem okolju in oko-



Ekipa z mentorjem na Gorenjskem (od leve): Žan Vitez Železen, Julija Plohl, Julija Lajh in Urša Unger

liških gozdovih se je v šestih kategorijah pomerilo kar 199 ekip iz vse Slovenije, ki so dokazale svoje znanje v orientaciji, gasilskih veščinah in ekipnem sodelovanju, potem ko so se pred tem že odlikovale na regijskih tekmovanjih. Na tako zahtevnem tekmovanju, kjer se srečajo najboljše ekipe iz vseh slovenskih regij, je sodelovala tudi ekipa pionirk PGD Moravske Toplice, ki je spomladi v svoji konkurenci zmagala na regijskem tekmovanju v Logarovcih. V sestavi Julija Lajh, Urša Unger in Julija Plohl so se dekleta pomerila tudi na Gorenjskem. Mentorja ekipe sta bila Žan Vitez Železen in Neja Dragojlovič, v pripravih na tekmovanje pa so s svojimi dragocenimi izkušnjami in pomočjo sodelovali še Benjamin Ošljaj, Boštjan Železen, Ksenija Miholič in Emil Hari. Prav povezano delo mentorjev ter dolgoletno sistematično delo z



Nastop Moravčark na eni od delovnih točk.

mladino sta omogočila, da se je ekipa uspešno kosala z najboljšimi v državi tudi tokrat, ko je dosegla 32. mesto. Štefan Cmor, poveljnik Gasilske zveze Moravske Toplice, ki je hkrati tudi predsednik PGD Moravske Toplice, je pojasnil, da je že sama udeležba na državnem tekmovanju izjemen dosežek, saj se tja lahko uvrstijo le ekipe, ki na regijskem tekmovanju osvojijo prvo ali drugo mesto. V Pomurju, kjer tekmujejo društva iz 21 gasilskih zvez, je konkurenca še posebej močna, zato je pot do državnega tekmovanja zahtevna. Za PGD Moravske Toplice je to že tretja ekipa, ki je nastopila na državnem tekmovanju v gasilski orientaciji. Prvič je društvo imelo svojo ekipo na tem nivoju leta 2018, nato ponovno leta 2023, letos pa so se z odličnim delom in vztrajnostjo tja uvrstile še omenjene pionirke. Ta kontinuiteta uvrstitev na državno raven potrjuje, da ima društvo močan in perspektiven podmladek, ki mu mentorji posvečajo veliko časa, znanja in energije.

Geza Grabar

Sedem novih za vodenje večjih intervencij iz GZ Moravske Toplice

Živahen cikel izobraževanj v jesensko-zimskem roku 2025/2026 se je v Gasilski regiji Pomurje že začel. Septembra se je tako zaključil 40-urni tečaj za vodenje večjih intervencij.



Tečaj, ki je potekal v veliki predavalnici murskosoboškega gasilskega doma in je bil v tej gasilski regiji prvi tovrstni po enajstih letih, je obiskovalo 25 tečajnikov iz 21 društev gasilskih zvez Cankova, Črenšovci, Gornja Radgona, Gornji Petrovci, Grad, Lendava, Moravske Toplice, Rogašovci, Tišina ter Mestne občine Murska Sobota. Med njimi je bilo kar sedem gasilskih častnikov iz naše gasilske zveze. Regijski poveljnik in vodja tečaja Matej Miholič je izrazil veselje, da so korak naprej v smislu pridobivanja novega, mlajšega kadra storili tudi na tem področju. Pojasnil je, da so na tečaju, ki so ga vodili predavatelji iz Gasilske zveze Slovenije, obravnavali številne teme: določitev vodje intervencije in poveljniškega mesta, vlogo, naloge in odgovornosti vodje ter drugih odgovornih oseb, potek vo-

denja intervencije, uporabo informacijske podpore, vlogo in odgovornost vodje logistike, vodje operativnih enot in vodje načrtovanja, določitev in potek dela na sprejemnem mestu, načrtovanje in vodenje na karti, topografijo ter organizacijo dela z večjim številom enot. Posebno pozornost so namenili tudi komuniciranju z javnostjo, sistemu vodenja intervencij in simulacijam zahtevnih primerov – poplav, požarov v naravi ter večjih požarov objektov.

Trem dosedanjim se je pridružilo sedem novih

Tečaj je iz GZ Moravske Toplice uspešno opravilo sedem tečajnikov: Kristjan Ivanič (PGD Filovci), Dominik Hari in Boštjan Železen (oba PGD Moravske Toplice), Leon Deutsch (PGD Ratkovci), Dejan Horvat (PGD Selo) ter Sašo Kojek in Matjaž Trajber (oba PGD Tešanovci). Poveljnik GZ Moravske Toplice Štefan Cmor je poudaril, da je ta tečaj namenjen gasilskim vodjem in je ključnega pomena za usposobljenost pri vodenju zahtevnejših intervencij. Pridobljeno znanje se uporablja tudi pri manjših posredovanjih, predvsem pri organizaciji dela, razporejanju nalog, obveščanju javnosti, evidentiranju sil in sredstev ter oskrbi operative, je dodal. Do zdaj so imeli ta tečaj v naši zvezi opravljeni le trije gasilski častniki, in sicer Štefan Cmor, Miran Cvetko in Vesna Könye, vsi iz PGD Moravske Toplice, ki so ga opravili leta 2014.

Geza Grabar

Zahvala gasilcem

Za nami je mesec oktober – mesec, ki je v sistemu zaščite in reševanja namenjen požarni varnosti.

Vsako leto Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje v sodelovanju z Gasilsko zvezo Slovenije, Združenjem slovenskih poklicnih gasilcev, Slovenskim združenjem za požarno varstvo ter Zavodom za gozdove Slovenije spodbuja enote, ki delujejo v sistemu zaščite in reševanja na lokalni ravni, da ozaveščajo prebivalstvo o ustreznih ukrepih za preprečevanje požarov. To je čas, ko gasilske enote po občinah še intenzivneje preverjajo svoje znanje ter delujejo preventivno na področju požarne varnosti, pa tudi na področju pripravljenosti in pravilnega ravnanja v primeru naravnih ali drugih nesreč. Gasilci se zavedajo pomena požarne preventive skozi vse leto, vendar v oktobru še dodatno poudarijo tisto, kar je z vidika požarne varnosti še posebej pomembno. Tako vsako leto v oktobru tudi gasilske enote naše občine Moravske Toplice na to tematiko pripravijo večje ali manjše operativne vaje, sodelujejo pri preventivnih dnevih v šolah in vrtcih, organizirajo dneve odprtih vrat ter številne druge dogodke, ki ste jih lahko obiskali tudi sami. Občina kot lokalna skupnost je dolžna zagotavljati ustrezno požarno zaščito in pomoč ob



naravnih nesrečah na celotnem območju, in to s sodelovanjem različnih organizacij in organov. Gasilska zveza Moravske Toplice je s svojimi prostovoljnimi gasilskimi društvi tista, ki prva priskoči na pomoč ob tovrstnih dogodkih. Ob tej priložnosti se želim kot poveljnik Civilne zaščite Moravske Toplice – v imenu Občine Moravske Toplice, Štaba Civilne zaščite Moravske Toplice in v svojem osebnem imenu – iskreno zahvaliti poveljstvu Gasilske zveze Moravske Toplice ter vsem gasilcem v naši občini za njihovo pogumno in nesebično delo, ki ga opravljajo ob intervencijah v primeru elementarnih in drugih nesreč ter požarov, pa tudi na preventivnem in humanitarnem področju, tako v naši občini kot širše po Sloveniji. Naj pri tem omenim žledolom na zahodu države, požar na Krasu, poplave v večjem delu Slovenije in številne druge primere, kjer ste nesebično pomagali. Vaša pripravljenost, strokovnost, hitro ukrepanje in požrtvovalnost, spoštovani gasilci, dajejo občutek varnosti vsem prebivalcem naše občine. Hvala, ker ste vedno pripravljeni pomagati in varovati našo skupnost.

**Poveljnik civilne zaščite
mag. Slavko ŠKERLAK**

Močan hokejski turnir v Tešanovcih



Hokejski delavci HK Moravske Toplice so pripravili prvi mednarodni turnir za selekcije U11 in U13, ki so ga poimenovali International Junior Hockey Cup Tešanovci. Dvodnevnega turnirja, na katerem je nastopilo kar 13 ekip, so se udeležili klubi iz Ukrajine, Madžarske, Hrvaške in Slovenije. V kategoriji U11 so slavili dečki ekipe Zrinjevac iz Zagreba, ki so v finalu premagali svojo dekliško ekipo. Tretje mesto je osvojila ekipa Perechyn iz Ukrajine. Domači naraščajniki HK Moravske Toplice so v konkurenci osmih klubov zasedli šesto mesto. V selekciji U13 je zmago prav tako slavila ekipa Zrinjevac, ki v zadnjih letih vse bolj postaja vodilni hokejski klub pri naših južnih sosedih. Hrvati so zmagali pred ukrajinsko ekipo

Perechyn in madžarsko ekipo Kaptar SE. Igralci HK Moravske Toplice so osvojili četrto, Triglav Predanovci pa peto mesto. Kljub nekoliko slabšemu vremenu je vrhunsko organiziran turnir potekal v odličnem vzdušju. Še posebej razveseljuje dejstvo, da so celotno organizacijo dvodnevnega turnirja izvedli z lastnimi močmi – starši igralcev in ostali člani kluba – ter da so bili gosti nad izvedbo navdušeni. Organizatorji si želijo, da bi tovrstni turnir postal tradicionalen, saj so zanimanje za sodelovanje v prihodnje že izrazili tudi klubi iz Avstrije, Italije in Slovaške.

HK Moravske Toplice

Veter v laseh v Moravskih Toplicah

Občinska športna zveza Moravske Toplice je 23. septembra 2025, ob državnem prazniku – Dnevu slovenskega športa – uspešno izvedla projekt »Veter v laseh«. Gre za vseslovensko pobudo, ki jo podpira Športna unija Slovenije in spodbuja otroke, mlade ter odrasle k aktivnemu preživljanju prostega časa na prostem, krepitvi zdravja ter oblikovanju pozitivnega odnosa do gibanja in narave. V športnem parku Term 3000 se je zbralo okoli 400 učencev in učiteljev iz osnovnih šol občine Moravske Toplice – iz DOŠ Prosenjakovci, OŠ Fokovci in OŠ Bogojina. Udeleženci so dan preživeli ob številnih športnih aktivnostih, preko katerih so spoznavali različne športne panoge in pomen gibanja za zdravo življenje. Dogodek so s pozdravnimi nagovori obogatili direktor Term 3000 Leon Tomašič, direktorica občinske uprave ga. Sabina Gutalj in predsednik Občinske športne zveze Moravske Toplice Branko Recek, ki so poudarili pomen športa, gibanja in zdravega življenjskega sloga. Projekti, kot je »Veter v laseh«, pomembno prispevajo k razvoju lokalne skupnosti, medsebojnemu povezovanju ter spodbujanju športnega duha med mladimi. Za uspešno izvedbo dogodka gre zahvala vsem sodelujočim šolam, učiteljem, učencem in partnerjem, še posebej Termam 3000 za gostoljubje in podporo pri izvedbi športnega dne.



Branko Recek

Teniški turnir Občinske športne zveze Moravske Toplice

V soboto, 4. oktobra 2025, je Občinska športna zveza Moravske Toplice v športno-rekreacijskem parku Term 3000 organizirala tradicionalni teniški turnir v parih. Turnirja se je udeležilo 16 igralcev Teniškega kluba Perunika iz Moravskih Toplic. Zmagovalca turnirja sta postala par Kiraly/Jereb, ki je v finalu z izjemno igro premagal par Berden/Potočnik z rezultatom 6:0. Tretje mesto je osvojil par Plečko/Sankovič, ki je bil boljši od para Grah/Pintarič z rezultatom 6:1.

Branko Recek



Dež ni pregnal tekačev

Ljubitelji teka različnih generacij so v nedeljo, 5. oktobra ponovno prišli na svoj račun v Moravskih Toplicah, kjer je tamkajšnja občinska športna zveza pripravila že 9. prekmurski mali maraton. Tekачi so imeli na voljo proge, dolge 21, 11 in 5,5 kilometra. Kot je dejal predsednik moravskotopliške športne zveze Branko Recek, se je kljub slabemu vremenu prireditve udeležilo 175 tekačev iz Slovenije in sosednjih držav, zato ocenjuje, da je zdaj že tradicionalni tekaški dogodek v Moravskih Toplicah več kot uspel. Start in cilj polmaratona sta bila tako kot v prejšnjih letih na parkirišču ob hotelskem kompleksu Term 3000, trasa pa je potekala skozi okoliške kraje, Martjance, Noršince, Mlajtince in Moravske Toplice. Pri izvedbi prireditve so pomagala domača športna in gasilska društva. Ob koncu dogodka sta podžupan Občine Moravske Toplice Sašo Koca in izvršni direktor Term 3000 Leon Tomašič najhitrejšim podelila pokale in medalje v različnih kategorijah ter nagrade sponzorjev. Na polmaratonski progi, 21 kilometrov,



je bil v konkurenci moških najhitrejši Martin Ocepek iz Atletskega kluba Domžale s časom 1:14:55, med tekačicami pa domačinka Andreja Gorčan, ki je zastopala barve Term 3000. Z 21 kilometrov dolgo progo je opravila v 1:31:11.

Rok Šavel

4. memorial Gorazda Giderja

V spomin na vsestranskega športnega delavca in gospodarstvenika, ki je nekaj let preživel tudi na vodilnih mestih v Termah 3000 v Moravskih Toplicah, je v začetku oktobra Odbojkarški klub Panvita Pomgrad v telovadnici OŠ I Murska Sobota pripravil dvodnevni memorialni turnir. Nastopile so štiri prvotligaške ekip, ki jim je tekmovanje služilo kot priprava na pričetek državnega prvenstva. Turnir so dobili domači odbojkarji, ki so v finalu premagali lanskega zmagovalca I-Vent iz Maribora s 3:1. V tekmi za tretje mesto pa je bil Fužinar Sij Metal Ravne s 3:2 boljši od Merkur Triglava iz Kranja. V polfinalnih tekmah prvi dan



turnirja je Panvita Pomgrad s 3:0 premagala Fužinar, Maribor pa Kranjčane s 3:1. Najboljši igralec turnirja je postal povratnik v soboško moštvo Stefan Mirkovič, lansko leto odbojkar Maribora. Pokale najboljšim sta podelili hčerka in žena Gorazda Giderja, Katja in Kladija Gider.

Geza Grabar

Dan poln raziskovanj

Na sončni jesenski dan smo se z otroki iz vrtca Bogojina odpravili v gozd. V bližini vrtca smo najprej opazovali krave, nato srne, in se po poljski poti napotili proti gozdu. Ob raziskovanju skrivnostnega sveta v gozdu so si otroci pridobivali nove izku-

šnje ter premagovali različne ovire. Ob tem so si otroci medsebojno pomagali, motivirali in s tem krepili prijateljske vezi.

Mali in veliki iz vrtca Bogojina



Prijaznost

V sklopu Tedna otroka, ki je letos pod sloganom Prijaznost ti bo krila dala – vedno reci prosim in hvala, smo se z otroki v vrtcu Bogojina pogovarjali o prijaznosti in vljudnostnih izrazih. Ob pogovoru besed, ki so jih našli otroci je nastala pesmica Prijaznost.

PRIJAZNOST

Izvoli, hvala, prosim
besede lepe so,
jih rečemo vsi,
ki prijazni smo.

Dobro jutro, dober dan
se pozdravimo
in veseli v vsak nov dan
zakorakamo.
1, 2, 3 zapojemo vsi
in prijazni smo do vseh ljudi.

PRIJAZNOST TI BO KRILA DALA, VEDNO RECI PROSIM IN HVALA.

Mali in veliki iz vrtca Bogojina

“Še nikoli nisem podiral, kar so očetje dobro zgradili.”

S temi besedami, ki jih je nekoč zapisal **Jože Plečnik**, smo na naši šoli začeli letošnji kulturni dan, posvečen spominu na velikega slovenskega arhitekta. Njegove misli so nas popeljale v svet ustvarjalnosti, spoštovanja do tradicije in lepote, ki jo je znal vtakati v vsak kamen.



Ob obletnici njegove smrti smo učenci in učitelji združili moči, da bi spoznali mojstra, ki je Ljubljani dal dušo, in se skozi umetnost poklonili njegovemu delu. Kulturni dan je bil zasnovan kot niz ustvarjalnih delavnic, v katerih so učenci raziskovali različne vidike Plečnikovega življenja in ustvarjanja – od arhitekture in likovne umetnosti do literature, igre in filma. Dan je bil prežet z raziskovanjem, ustvarjalnim navdihom in spoštovanjem do Plečnikove dediščine, ki ostaja živa tudi danes. V delavnici oblikovanja maket so učenci stopili v vlogo arhitektov in skušali s preprostimi materiali oblikovati lastne arhitekturne zamisli, navdihnjene s Plečnikovimi znamenitimi deli. Njihove stvaritve niso bile natančne kopije Tromostovja, NUK-a ali cerkve sv. Mihaela, temveč ustvarjalne interpretacije njegovih idej. Pri tem so spoznavali načela prostora, ravnotežja in proporcev, ki jih je Plečnik tako mojstrsko obvladal. Delavnica je združevala domišljijo, prostorsko razmišljanje in občutek za lepoto. Na likovni delavnici so učenci skušali ujeti duh Plečnikove umetnosti. Opazovali so njegove značilne motive, oblike in detajle ter jih pretvorili v lastne likovne stvaritve. Vsaka risba je nosila pridih arhitektove estetike – preplet geometrije, natančnosti in občutljivosti do prostora. Učenci so skozi likovno ustvarjanje razvijali pozornost, natančnost in občutek za harmonijo. V delavnici izdelave časovnega traku so učenci kronološko predstavili Plečnikovo življenje – od njegovih študijskih let na Dunaju in dela v Pragi do vrnitve v Ljubljano, kjer je ustvaril svoja najpomembnejša dela. Časovni trak je ponazoril arhitekto-

vo pot, njegova ustvarjalna obdobja in vpliv na slovensko kulturo. Ob raziskovanju virov so učenci razvijali sposobnost povezovanja zgodovinskih dejstev in umetnostnega izraza. Literarna delavnica je bila posvečena ustvarjanju z besedo. Učenci so pisali razmišljanja, kratke zgodbe in pesmi o Plečniku, njegovih delih in umetnosti, ki združuje duhovnost in preprostost. Njihovi zapisi so razkrivali občudovanje do arhitekta, ki je znal iz kamna ustvariti poezijo. Delavnica je spodbujala jezikovno ustvarjalnost, osebno izražanje in razmislek o pomenu kulturne dediščine v današnjem času. V delavnici izdelave iger so učenci zasnovali družabne in didaktične igre, povezane s Plečnikovimi stvaritvami in življenjem. Skozi igro so se učili, sodelovali in ob tem odkrivali nove načine, kako povezati znanje z zabavo. Delavnica je spodbujala domiselnost, timsko delo in sposobnost načrtovanja – vrednote, ki jih je Plečnik znal ceniti tudi pri svojem delu. Poseben pečat dnevu je pustila filmska delavnica, ki je potekala skozi celotno dogajanje kulturnega dne. Učenci so ustvarili kratek film, v katerem so upodobili lik Jožeta Plečnika in prikazali njegovo življenjsko zgodbo – od mladostnih let in študija do njegovih največjih arhitekturnih dosežkov. Filmska pripoved je bila prepletena z izseki posnetkov vseh delavnic, s čimer je film postal simboličen mozaik ustvarjalnosti in sodelovanja. Nastala je celovita zgodba o človeku, ki je s svojo vizijo gradil mostove med preteklostjo in prihodnostjo – tako v arhitekturi kot v duhovnosti.



Kulturni dan, posvečen Jožetu Plečniku, je bil več kot le učni dan – bil je doživetje umetnosti v najširšem pomenu besede. Učenci so spoznali, da Plečnikovo delo ni le del zgodovine, temveč vir navdiha, ki nas uči spoštovanja do tradicije, ljubezni do prostora in odgovornosti do kulture. Kot bi dejal sam arhitekt: “Umetnost ni razkošje, temveč način, kako živimo.” In prav s tem duhom smo na ta dan skupaj gradili – ne zidove, temveč vezi med ustvarjalnostjo, znanjem in spoštovanjem do preteklosti, ki živi v nas.

Lavra Černela, učiteljica slovenščine

Zlata konfirmacija v Moravskih Toplicah

Tako kot vsako leto smo tudi letos v Cerkvni občini Moravske Toplice pripravili svečano bogoslužje ob zlati konfirmaciji. Minilo je že 50 let, odkar so mladi konfirmandi, polni vere in pričakovanj, prvič stopili pred oltar evangeličanske cerkve v Moravskih Toplicah ter s konfirmacijo potrdili svojo pripadnost Bogu in obljubili zvestobo Evangeličanski cerkvi.



Ta dogodek je bil eden ključnih trenutkov njihove mladosti, saj je pomenil začetek zrelejše poti v veri, ki jih je spremljala vse življenje. Slavnostno bogoslužje ob tem častitljivem ju-

bileju je potekalo v nedeljo, 31. avgusta 2025. V cerkvi so se zbrali zlati konfirmandi skupaj s svojimi družinami, prijatelji in celotno gmajno ter pozneje ob oltarju po mnogih letih ponovno skupaj prejeli zakrament svete večerje. Bogoslužje je bilo polno čustvenega naboja in lepih spominov. Za to je s svojim glasom poskrbela Katja Farkaš. Zlatim konfirmandom je bila izrečena zahvala za njihovo zvestobo, pričevanje in predanost, saj s svojo življenjsko zgodbo dokazujejo, da Božja beseda resnično daje moč in blagoslov, kadar ji odpremo srce. Praznovanje se ni končalo v cerkvi, temveč se je nadaljevalo na zelenici pri Hostlu. Na gmánjskem pikniku, ki ga je pripravila cerkvena občina, so se konfirmandi in njihovi bližnji zadržali ob veseli družbi. Dobra jedaja in pijača, domače dobrote ter odlično razpoloženje so ustvarili prijetno vzdušje. Za glasbeno spremljavo je poskrbel kantor Marjan, ki je s pesmijo obogatil druženje in poskrbel, da je dan zares zasijal v praznični luči. Ob pogovoru, smehu in obujanju spominov je postalo jasno, da zlata konfirmacija ni le obletnica, temveč priložnost, da znova doživimo moč občestva, hvaležnost za darove življenja in veselje nad Božjo bližino. To srečanje bo zato še dolgo ostalo zapisano v srcih vseh navzočih kot praznik vere, skupnosti in hvaležnosti.

Primož Kumin

Med stoletnimi zidovi in večnim izviro

Skupina 29 popotnikov, ki smo jo večinoma sestavljali verniki iz ECO Moravske Toplice, se je v soboto 23. avgusta odpravila na enodnevni izlet.

Pot smo začeli po šesti uri in se po tradicionalnem postanku na postajališču Tepanje najprej ustavili pri gradu Bogenšperk. Grad velja za enega najlepših renesančnih gradov v Sloveniji, poznan je predvsem kot dom in ustvarjalno središče Janeza Vajkarda Valvasorja. V družbi vodiča smo se sprehodili skozi grajske sobane in uživali v edinstvenem vzdušju preteklosti. Iz Bogenšperka smo se odpravili proti Stični, ki je v zgodovini igrala pomembno vlogo kot središče verskega in gospodarskega življenja. V samostanu smo si najprej privoščili okusno kosilo, ki jo je pripravilo lokalno društvo Stična. Miza je bila bogato pogrnjena in ponujala je mnoge dobrote. Po kosilu smo se odpravili proti muzeju, kjer nas je že čakala vodička, ki nas je popeljala skozi bogato samostansko zgodovino. Med ogledom nas je spremljal tudi cistercijan pater Jona (Janez) Vene, ki je znal povedati veliko zanimivih anekdot iz življenja v samostanu. Čas je hitro minil, pot nas je iz Stične vodila proti Žužemberku, kjer smo si ogledali grad Žužemberk. Le ta je bil svoj čas znana in mogočna renesančna utrdba s sedmimi obrambnimi stolpi. Na koncu smo se iz urbanega okolja preselili v naravo. Zapeljali smo se do izvira reke Krke,



kjer smo si ogledali kraško jamo, ki nam je ponudila kratko, a slikovito doživetje kraškega sveta, polnega naravnih skrivnosti. Vidno utrujeni smo se na koncu ustavili v bližnji restavraciji Krka. Polni lepih vtisov smo se vrnili v Moravske Toplice. Tako kot prejšnje leto smo tudi tega zaključili z mislijo, da se bomo ponovno srečali drugo leto, ko se bomo podali na kakšen drug košček naše ljube domovine Slovenije.

Primož Kumin, duhovnik

»Zmeraj sem bil ponosen 'Moravčar'«

Pogovor z novoizvoljenim evangeličanskim škofom Aleksandrom Ernišo.



Na prvo adventno nedeljo bo v Puconcih umeščen v škofovsko službo Aleksander Erniš, sin pokojnega prvega evangeličanskega škofa Geze Erniše, ki je več kot 20 let vodil moravskotopliško cerkveno občino. Tudi Aleksander je del svoje duhovniške poti preživel v Moravskih Toplicah, kamor ga še danes vežejo močni osebni spomini in občutek domačnosti.

Vaše poti so vas vodile po Sloveniji in tujini, pa vendar se pogosto vračate v Moravske Toplice. Zakaj?

»Zmeraj sem bil ponosen »Moravčar«. Čeprav je moje otroštvo povezano tudi z Gornjimi Slaveči, so Moravske Toplice kraj, ki je v meni pustil neizbrisen pečat. Tu sem bil kratek čas tudi kaplan pri očetu, ki je v Moravskih Toplicah služboval več kot dvajset let. To je kraj, kjer sem kot otrok hodil po župnišču, pomagal pri opraviilih in bil del cerkvenega utripa. Ko pridem danes sem, se mi ob vsakem pogledu na cerkev, park in jaso pred njo vrnejo spomini. Ko zaprem oči, pred sabo vidim očeta. Ta občutek domačnosti je nekaj, kar te spremlja vse življenje.«

V Moravskih Toplicah imate tudi hišico.

Res je. Starša sta mi zapustila vikendico v Moravskih Toplicah – to je moj mali košček doma, kamor se vedno rad vračam. Tiha želja je, da bi nekoč spet živel tukaj, na bregu.

Kako pa danes gledate na vlogo evangeličanske cerkve v Moravskih Toplicah?

»Evangeličanska cerkvena občina Moravske Toplice je bila vedno med najdejavnějšími. Verniki so tu od nekdaj pripravljene pomagati, sodelovati, podpirati diakonijo in druge cerkvene projekte. V preteklosti je bila prav ta občina med stebri, ki so pomagali pri razvoju evangeličanske diakonije, danes pa z enako predanostjo delujejo naprej, ne nazadnje že z nekdanjo šolo v Tešanovcih. Moravske Toplice so pomemben kraj tudi širše, se izjemno dobro

razvijajo in veljajo za turistično izredno priljubljenega. Tuji obiskovalci tako spoznavajo evangeličansko cerkev v Moravskih Toplicah, s čimer Moravske Toplice so in ostajajo naše pomembno središče. Tu ne nazadnje stoji Park slovenske reformacije, ki opominja na naše korenine. Tu čutim mir. Z duhovnikom Primožem, ki zdaj vodi cerkveno občino, zelo dobro sodelujeva. Ko sem v Moravskih Toplicah, mi je lepo, kot bi bil znova doma med svojimi. Tudi cerkev v Selu pa je pomemben del te zgodbe. Ti dve občini nosita veliko duhovno in zgodovinsko težo, hkrati pa kažeta, da je vera živa, kadar jo ljudje živijo skupaj.«

V preteklosti so se pojavile tudi ideje o muzeju evangeličanske dediščine v Moravskih Toplicah.

»Mislim, da ga potrebujemo. Najstarejša cerkvena občina je res v Puconcih, a Moravske Toplice imajo svojevrsten simbolični pomen. Cerkev, staro župnišče oziroma nekdanji vrtec in hostel bi lahko ponudili te možnosti.



Evangeličanska cerkev Dobrega pastirja Jezusa, Moravske Toplice in Hostel 1550. Fotografija: Jan Vitez

Tak center bi bil čudovita priložnost za ohranjanje spomina na protestantizem in za predstavitev naše dediščine obiskovalcem, ki prihajajo v kraj. Evangeličanska cerkvena občina Moravske Toplice je prav gotovo reprezentativna cerkvena občina evangeličanske cerkve na Slovenskem in smo lahko nanjo upravičeno ponosni.«

Ob prevzemu škofovske službe Aleksander Erniš napoveduje, da bo svoj mandat gradil na dialogu in sodelovanju. Skupaj z inšpektorjem Bojanom Prosičem, s katerim tvori predsedstvo cerkve, bosta stremela k odprtemu pogovoru s sinodo in iskanju skupnih rešitev, ki bodo cerkev približale ljudem. Med prvimi nalogami si je zadal obisk vseh cerkvenih občin po Sloveniji, da bi prisluhnil vernikom in njihovim pričakovanjem. Kot pravi, želi cerkev voditi s poslušom, svežimi idejami in s pogumom za spremembe – predvsem pa tako, da bo evangeličanska cerkev ostala prostor odprtosti, razumevanja in skupnosti.

Rok Šavel

DNEVI EVROPSKE KULTURNE DEDIŠČINE V OBČINI MORAVSKE TOPLICE

Leto 2025 nas je znova povezal v znamenju Dnevov evropske kulturne dediščine, ki nas spominjajo, da je dediščina most med preteklostjo in prihodnostjo. Kulturna dediščina ni le del zgodovine – je živa, vsakdanja in v stalnem dialogu z nami. Ob tem ste se nam lahko pridružili na kulturnih dogodkih, ki jih prirejamo v okviru vsakoletne akcije.

KULTURA NA TIRIH – IZLET Z VLAKCEM DO UMETNOSTI IN DEDIŠČINE (M. Toplice-Bogojina-Filovci)



Ob letošnjih Dnevih evropske kulturne dediščine (DEKD) je bila za navdušence nad kulturno dediščino po simbolični ceni organizirana vožnja z vlakcem, ki je interesente popeljala do Plečnikove cerkve v Bogojini, predstavil jo je župnik, dr. Andrej lažeta, in naprej v Lončarsko vas Filovci, kjer so si lahko ogledali muzej na prostem in prikaz tradicionalne lončarske obrti. Izlet je organiziral TIC Moravske Toplice.

POHOD TERRAPANONIKA – PLEČNIKOV DUHOVNI PROSTORI (Bogojina – Bukovniško jezero – Strehovske gorice – Filovci)



Na sončno oktobrsko popoldne smo se popotniki vseh generacij podali na raziskovalni pohod po delu Evropske kulturne poti svetega Martina. Za začetek smo si ogledali Plečnikovo cerkev v Bogojini, nato nas je pot vodila skozi tišino goric in skrivnostne zgodbe dediščine. Med griči in vinsko tradicijo smo spoznavali v arhitekturo vpletene duhovne prostore. Občudovali smo arhitekturo v Filovskem Gaju, se ustavili v Panon galeriji vin, se osvežili pri Vidovem izviru in se okrepčali s pajanim kruhom. Pohod je bil preplet narave, arhitekture in duha – sprehod skozi prostor in čas, poklon stoletnici Plečnikove mojstrovine v Bogojini.

SLAVNOSTNA AKADEMIJA OB 100-LETNICI ZAČETKA GRADNJE PLEČNIKOVE CERKVE



V kulturni dvorani v Bogojini so danes s slavnostno akademijo zaznamovali 100. obletnico začetka gradnje Plečnikove cerkve Gospodovega vnebohoda – ene najbolj prepoznavnih arhitekturnih znamenitosti Prekmurja. Slavnostni govornik, umetnostni zgodovinar Janez Balažič, je v svojem nagovoru spomnil na dolgo in bogato zgodovino bogojinskega sakralnega prostora ter na Plečnikovo tesno sodelovanje z domačo župnijo in skupnostjo. Umetniški večer v Bogojini je skozi besedo in glasbo prepletel zgodbo o cerkvi, ki že stoletje povezuje umetnost, vero in srce Prekmurja. Do leta 2027, ko bo minilo natanko stoletje od dokončanja te izjemne Plečnikove stvaritve, bo Bogojina tudi v prihodnjih dveh letih živela v znamenju številnih kulturnih in spominskih dogodkov. Prireditev je potekala v organizaciji Kulturno-turističnega društva Jožef Košič Bogojina in Župnije Bogojina, scenarij zanjo je pripravil Jure Jurinič.

TIC MORAVSKE TOPLICE

Evropski teden mobilnosti v naši občini

Ob Evropskem tednu mobilnosti smo pripravili dan, poln dogajanja, ki je otrokom, mladim, prebivalcem in turistom približal pomen varne in trajnostne mobilnosti. Pred Vrtcem Moravske Toplice so se najmlajši seznanili s poklicem policista, se preizkusili na poligonu z lastnimi kolesi, skiroji in poganjalčki ter ob tem pridobivali prve izkušnje o varni udeležbi v prometu. Posebna atrakcija je bila maskota policist Medo, ki je s svojo prisotnostjo navdušil otroke. V središču mesta pred TIC Moravske Toplice je zaživela popravljavnica koles, kjer so obiskovalci lahko preverili tehnično brezhibnost svojih koles oziroma svoje kolo pripeljali na popravilo. Pri Osnovni šoli Bogojina so učenci kolesarili po poligonu, kjer so spoznavali pomen spretnosti in previdnosti v prometu. Ob predstavitvi skirojev so dobili tudi praktične varnostne napotke za vožnjo, nato pa preizkusili svoje znanje na poligonu spretnostne vožnje. Dan je povezal igro, šport in učenje ter dokazal, da lahko na zabaven način otrokom pribli-



žamo skrb za varnost v prometu in pomen trajnostnih oblik mobilnosti. Dogodek sta organizirala TIC Moravske Toplice in Občina Moravske Toplice v sodelovanju s Slovensko policijo in Društvom AMD Štefan Kovač Murska Sobota.

TIC Moravske Toplice

Mednarodni projekt povezuje podeželje

Evropa se gradi tudi iz manjših krajev – projekt AXM povezuje Občino Moravske Toplice z občinama iz Madžarske in Malte v iskanju skupnih rešitev za prihodnost podeželja.



Občina Moravske Toplice sodeluje v mednarodnem projektu AXM – Mednarodno sodelovanje podeželskih naselij za prihodnost Evrope, ki povezuje tri manjše skupnosti iz treh držav: Alsómocsolád (Madžarska), Xghajra (Malta) in Moravske Toplice (Slovenija). Projekt sofinancira Evropska unija v okviru programa CERV (Državljanji, enakost, pravice in vrednote). Cilj projekta je spodbujanje mednarodnega sodelovanja, izmenjave izkušenj in razprav o skupni prihodnosti Evrope. Partnerji se srečujejo na treh mednarodnih dogodkih, vsak poteka v eni izmed sodelujočih držav. Ekipe iz Občine Moravske Toplice se je v avgustu udeležila prvega srečanja na Malti, kjer so partnerji razpravljali o pomenu povezovanja manjših skupnosti in vlogi Evrope pri razvoju podeželja. Drugo srečanje pa je potekalo konec oktobra v Občini Moravske Toplice, kjer smo gostili delegaciji z Madžarske in Malte.



Dogodek je bil namenjen izmenjavi dobrih praks, razpravi o vlogi manjšin in pomenu zdravega življenjskega okolja, hkrati pa tudi spoznavanju naše občine, kulturne dediščine in turistične ponudbe. Srečanje je potekalo v prijetnem in delovnem vzdušju, z veliko odprtosti in zanimanja za prihodnje sodelovanje. Zaključno, tretje srečanje partnerjev projekta bo aprila 2026 v madžarskem kraju Alsómocsolád, kjer bodo partnerji strnili ugotovitve, ocenili rezultate dosedanjega dela in pripravili skupno poročilo s priporočili za evropske in nacionalne odločevalce. Projekt AXM krepi vezi med evropskimi podeželskimi skupnostmi, spodbuja aktivno državljanstvo, vključevanje manjšin in občutek pripadnosti skupni Evropi.

Za Občino Moravske Toplice projekt pomeni tudi priložnost za večjo mednarodno prepoznavnost in navezovanje novih partnerstev za prihodnje evropske projekte.

Občinska uprava

Občina Moravske Toplice kot zgled vodenja razvojnih projektov

Občina Moravske Toplice se z jasno vizijo in aktivnim vključevanjem v evropske projekte uveljavlja kot ena vodilnih lokalnih skupnosti na področju trajnostnega razvoja podeželja. V okviru programov Interreg sodeluje v štirih strateško pomembnih projektih: **Bike&Spa**, **DIRDET**, **Danube4Rural.com** in **BioGemTWIN**.

Danube4Rural.com – Podeželje prihodnosti za digitalne nomade



Projekt Danube4Rural.com naslavlja enega največjih izzivov podeželskih območij v Podonavju – depopulacijo. Ključni rezultat bo model upravljanja, ki bo testiran v 10 pilotnih območjih in zasnovan tako, da bo prenosljiv po celotni regiji.

Vabilo na spletno konferenco

Vabljeni na prvo spletno konferenco projekta Danube4Rural.com, ki bo potekala v ponedeljek, 24. novembra 2025, ob 11. uri. Dogodek je organiziran v sklopu aktivnosti Mreža strokovnjakov za politike dela na daljavo (Remote Workers Policy Hub), ki povezuje partnerje iz podeželskih območij Podonavja z namenom spodbujanja učinkovitih politik dela na daljavo in razvoja podeželja. Program bo zajemal: predstavitev projekta Danube4Rural.com in prihodnjih načrtov delovanja mreže strokovnjakov, strokovne prispevke treh ekspertov s področij kakovosti življenja, finančnih spodbud in zakonodajnega okvira, okroglo mizo in razpravo o tem, kako narediti podeželska območja privlačnejša za delo na daljavo in zaključek z vprašanji, odgovori in povzetkom ključnih ugotovitev. Konferenca bo potekala v angleškem jeziku. Za registracijo in nadaljnje informacije spremljajte spletne strani in družbena omrežja občine.

DIRDET – Digitalni dvojček za pametno načrtovanje prostora



Projekt DIRDET se osredotoča na revitalizacijo vaških in mestnih središč v čezmejnih podeželskih skupnostih ter na krepitev zmogljivosti manjših občin za uporabo sodobnih digitalnih orodij pri prostorskem načrtovanju. Podeželske občine se soočajo z: praznimi in propadajočimi stavbami, pomanjkanjem zelenih površin, omejenim dostopom do storitev in pritiski depopulacije. Rešitev: izdelava integriranega prostorskega razvojnega koncepta za središča v občinah Moravske Toplice (SI) in Voitsberg (AT). Ključni element bo digitalni dvojček, ki omogoča prikaz trenutnega stanja in simulacijo prihodnjih scenarijev. Projekt bo razvil 3D model pilotnih območij, omogočil vključevanje prebivalcev v načrtovanje in ustvaril prenosljivo metodologijo za druge občine. Konzorcij sestavljajo dve pilotni občini ter strokovni organizaciji s področja prostorskega načrtovanja in umetne inteligence.

Bike&Spa – Kolesarsko-termalna destinacija brez meja



Projekt Bike&Spa, ki se je začel septembra 2024 in traja tri leta, povezuje turistične ponudnike v Podravju in Pomurju ter avstrijski regiji Thermen & Vulkanland, kjer deluje 12 termalnih centrov. Cilj: ustvariti destinacijo za zahtevnega kolesarskega gosta, ki išče aktivna doživetja in kakovostno velneško ponudbo. Ključne aktivnosti: trajnostno upravljanje obiskovalcev, priprava strateškega dokumenta kolesarskega turizma, vzpostavitev Green Bike & Spa Academy, usposabljanja za kolesarske vodnike, ureditev počivališč in infrastrukture za kolesarje, prenos znanja med podjetji in ponudniki. Projekt gradi mrežo sodelujočih podjetij, gostincev, namestitvenih obratov in lokalnih skupnosti, ki skupaj ustvarjajo novo čezmejno turistično zgodbo.

BioGemTWIN - Digitalni dvojček za varovanje narave



Občina Moravske Toplice sodeluje v inovativnem čezmejnem projektu BioGemTwin, ki naslavlja izzive podnebnih sprememb in njihove vplive na biotsko raznovrstnost. Gre za projekt, ki povezuje znanstvenike, lokalne skupnosti in odločevalce iz Slovenije in Madžarske. Jedro projekta je razvoj t. i. digitalnega dvojčka – naprednega digitalnega orodja, ki s pomočjo podatkov iz narave in umetne inteligence omogoča vpogled v trenutno stanje okolja, spremljanje sprememb v realnem času ter simulacijo možnih vplivov podnebnih sprememb v prihodnosti. Rezultat projekta bo strategija za zaščito biotske raznovrstnosti v čezmejnem območju, pripravljena na podlagi dveh pilotnih območij – enega v Sloveniji in enega na Madžarskem. S tem projekt dokazuje, da se lahko dve ključni evropski usmeritvi – zeleni in digitalni prehod – učinkovito dopolnjujeta. Pomemben del aktivnosti je tudi vključevanje lokalne skupnosti, izobraževanja in odprta komunikacija z javnostjo. Partnerji v projektu prihajajo iz različnih strok – od občin in univerz do organizacij s področja biotske raznovrstnosti, umetne inteligence in komuniciranja. Med njimi je tudi Madžarska univerza za agrarne in naravoslovne znanosti (MATE), s katero Občina Moravske Toplice krepi čezmejno sodelovanje in znanstveno-razvojni dialog.

Občina Moravske Toplice s sodelovanjem v projektih dokazuje, da je tudi manjša občina lahko vodilna sila v evropskem prostoru. S povezovanjem, inovacijami in trajnostnim pristopom gradi prihodnost, ki temelji na kakovostnem življenju, pametnem razvoju in odprtosti v svet.

Občinska uprava

Ko se duh Prekmurja ujame v steklenico gina

V Vučji Gomili zakonca Horvat odprla družinsko destilarno Beyond Mura Distillery.



Ko vstopiš v prenovljen objekt na robu Vučje Gomile, zadiši po brinu, kamilici in vaniliji. Med sijočimi kotli in steklenicami, ki odsevajo svetlobo, se je rodila nova zgodba – Beyond Mura Distillery, družinska destilarna, ki jo vodita Jernej in Nina Horvat. Družina, ki je še nedavno živela v Domžalah, se je odločil, da se vrne domov, v Prekmurje. Med gradnjo hiše se je odločitev o novi destilarni zgodila kar sama od sebe – ob načrtih za dom so se znašli še načrti za proizvodnjo, prostor za delavnice in degustacije. »Najin namen ni samo prodaja, ampak predvsem širjenje kulture pitja. V Sloveniji dobro poznamo pivo in vino, žgane pijače pa pogosto dojemamo preozko – kot nekaj močnega. A gin, recimo, lahko doživiš povsem drugače: kot del koktajla, z različnimi toniki ali celo v brezalkoholni različici,« pojasnjuje Jernej, po poklicu doktor biotehnologije, ki mu njegovo znanstveno ozadje pomaga razumeti procese destilacije in fermentacije do najmanjše podrobnosti.

Od garaže do Goričkega



Prve poskuse je Horvat začel v garaži – najprej s pivom, nato z ginom. »Gin je bil takrat v trendu in je tudi mene pritegnil. Postopek je preprost – kotel, začimbe, para – a rezultat je odvisen od natančnosti in občutka.« Danes pod blagovno znamko Beyond Mura Distillery ustvarja celo paleto pijač: od prvega GIN1, ki ga zaznamuje pet začimb in nežna aro-

matika, do bolj kompleksnega Načišen z 13 začimbami in intenzivnim okusom. Tu so še Indašinji, s pridihom vanilje in trsnega sladkorja, ter Gorički, ki ga sestavljajo izključno sestavine iz Krajinskega parka Goričko. A gin ni edini prebivalec destilarne. Nastajajo tudi likerji, rum, žitni in agavin destilat ter celo brezalkoholni gin. »Želel sem, da vsak najde nekaj zase. Če komu gin ne ustreza, mu lahko ponudim nekaj drugega,« pravi Jernej.

Več kot pijača – izkušnja

Horvat ne proizvaja na zalogo, ampak po potrebi. »Kolikor prodam, toliko naredim. Žgane pijače dejansko nimajo roka uporabe, izjema je le brezalkoholna linija, ki zdrži leto dni.« A bistvo njegovega dela ni samo v steklenici. Ob destilarni nastaja prostor za delavnice, degustacije in ogledi za zaprte družbe. Letos je v načrtih izvedba dveh delavnic, na katerih se lahko naučite izdelati svoj gin. »V treh urah se lahko obiskovalci naučijo osnov destilacije in izdelajo svoj gin. Več ljudi, ko zna delati gin, bolj raste kultura pitja in spoštovanje do kakovostnega izdelka.« Destilarna se tako odpira tudi kot prostor druženja. Zakonca pripravljata darilne pakete, ravno pravšnje kot poslovna darila za praznični čas, v ospredju pa so, kot že nevedeno, prihajajoče delavnice za manjše skupine, kjer se ob kozarcu gin-tonika razpre pogovor o okusih, začimbah in domačem okolju.

Dom, ki diši po brinu



Zakonca Horvat sta se z družino preselila v Prekmurje spomladi letos. Objekt v Vučji Gomili meri približno 50 kvadratnih metrov, polovica je namenjena proizvodnji, druga polovica obiskovalcem. »Tu živimo, zato nimamo ves čas odprto. A če kdo želi priti, se lahko najavi in se bomo dogovorili. Sosedje so nas lepo sprejeli, počutimo se dobrodošle.« Beyond Mura Distillery je tako dobrodošla novost v naši občini, ki ponuja nekaj unikatnega, a s pridihom potrebne domačnosti.

Rok Šavel

24. Martinov pohod

MURSKA SOBOTA – MARTJANCI – MORAVSKE TOPLICE – SEBEBORCI - KRNCI

Gibaj se. Vdihni. Okusi. Nazdravi. Zapleši.



Pridružite se Martinovemu rekreativnemu outdoor doživetju v idilični naravi Krajinskega parka Goričko, s poudarkom na gibanju in dobrem počutju. Dogodek se zaključi v sproščenem družabnem vzdušju s krstom mošta, lokalno kulinariko, izbrano kapljico in zabavo ob martinovanju z **Dejanom Vunjakom & Brendijevimi barabami** v šotoru v Krncih.

DOLŽINA POTI
iz Murske Sobotе cca. 17 km
iz Martjancev cca. 12 km
iz Moravskih Toplic cca. 10 km

ZAHTEVNOST
Lahka do srednje zahtevna pot,
primerna za rekreativne pohodnike.

PREVOZ NAZAJ
Zagotovljen prevoz iz Krncev
nazaj v Moravske Toplice.



START

8.15 Murska Sobota
pred TIC Murska Sobota (Slovenska 38)

9.30 Martjanci
ŠRC (Martjanci 19)

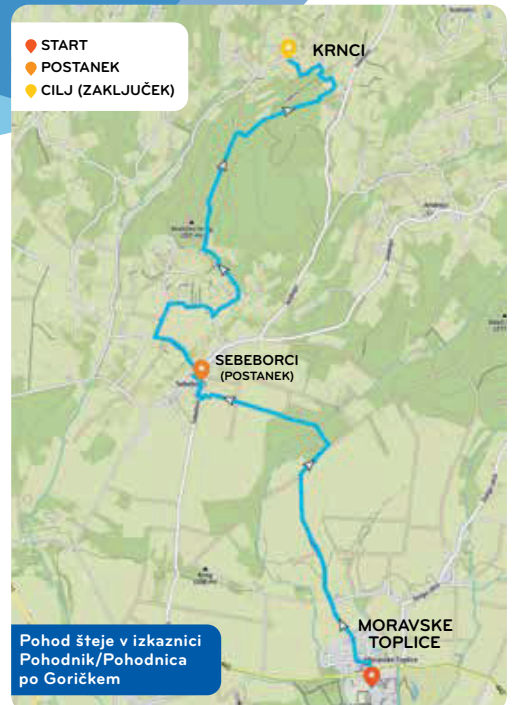
10.00 Moravske Toplice
pri prodajnih lesenih hiškah v bližini Mercatorja (Kranjčeva 8)

PRIJAVE

Prijava na dan prireditve s plačilom na startnih izhodiščih (Martjanci, Moravske Toplice).

Cena: 18,00 €

Zbiranje prijav v Martjancih in Moravskih Toplicah od 9.00 naprej.
Udeležba na pohodu je na lastno odgovornost.



PRISPEVEK VKLJUČUJE

Okrepčila, prigrizke in toplo malico na zaključni lokaciji
Spominček

Zabavni del s krstom mošta in Martinovanjem
z Dejanom Vunjakom in Brendijevimi barabami v šotoru v Krncih

MINISTER ZA ZDRAVJE OPOZARJA PREKOMERNO PITJE ALKOHOLA ŠKODUJE ZDRAVJU.

WWW.VISITMORAVSKETOPLICE.COM

ORGANIZATOR



- ZKTŠ Murska Sobota
- Planinsko društvo Matica Murska Sobota
- Turistično društvo Martin Martjanci

SOORGANIZATORJI

- Krajevna skupnost Martjanci
- Prostovoljno gasilsko društvo Moravske Toplice
- Krajevna skupnost Moravske Toplice
- Društvo za kulturo, šport in turizem »Zlaki« Sebeborci
- Krajevna skupnost Sebeborci
- Nogometni klub Sebeborci

- Prostovoljno gasilsko društvo Sebeborci
- Krajevna skupnost Krnci
- Prostovoljno gasilsko društvo Krnci

PARTNER



KOLENDAR PRIREDITEV V OBČINI MORAVSKE TOPLICE

NOVEMBER

Začetek 29. 10. 2025 do konca leta, ob sredah in petkih, 18.00, telovadnica Thermalium, Terme 3000, Moravske Toplice

JOGA IN SPROŠČANJE

Organizator: Občinska športna zveza Moravske Toplice

INFO: Branko Recek, 041 389 905

Začetek naknadno, ob četrtkih dopoldan

NORDIJSKA HOJA ZA VSE GENERACIJE

Center za krepitev zdravja ZD MS



8. 11. 2025, 8.15 Murska Sobota – pred TIC

9.30 v Martjancih - ŠRC

10.00 Moravske Toplice - v središču

24. MARTINOV POHOD

Martinova pohodna pot nas letos vodi v Krnce. Pridružite se martinovemu rekreativnemu outdoor doživetju v idilični naravi Krajinskega parka Goričko. Zaključek s krstom mošta in martinovanjem z Dejanom Vunjakom & Brednjevimi barabami bo v šotoru v Krncih.

TIC Moravske Toplice, www.visitmoravsketoplice.com

8.11.2025, 17.00, Vaško-gasilski dom

KRST MOŠTA

VSD Filovci

Alojz Berden, 041 733 946

MARTINOV ŠAHOVSKI TURNIR

9.11.2025, 9.00

Hotel Ajda, Moravske Toplice

Občinska športna zveza Moravske Toplice

Branko Recek, 041 389 905



9. 11. 2025, 14.30, Filovci – Filovske gorice Gaj

MARTINOVA NEDELJA V GAJU

Blagoslovitev društvenega vina, druženje s pesmijo, pokušnja mladega vina.

Društvo Gaj VTD Filovci

darinka.trantnjek@sioL.net, 031 238 989



15. 11.2025, 17.00, kulturna dvorana Bogojina

FOLKLORNI VEČER S TEMATIKO MARTINOVANJA

KUD Jožef Košič Bogojina

Stanka Sukič, 041 346 529

15.11.2025, 18.00, novi gasilski dom Prosenjakovci

MARTINOVANJE S KRSTOM MOŠTA

KTD Ady Endre Prosenjakovci

Ladislav Sabotin, 041 327 406



21. 11. 2025, 18.30, Vučja Gomila, vaško-gasilski dom

LŪJPANJE TIKVINOGA SEMENA

KUD Avgust Gašparič Vučja Gomila

041 374 851, Maja Cigut

27.11.2024-29.11.2025, 15.00-18.00, M. Toplice

ADVENTNA TRŽNICA

TIC Moravske Toplice

02 538 15 20

23.11. 2025, 9.00-18.00, Vaško-gasilski dom Prosenjakovci (stari)

RAZSTAVA ADVENTNIH VENČKOV, VEZENIN IN DRUGE BOŽIČNE DEKORACIJE

Rokodelsko društvo »VRTNICA« Prosenjakovci

Metka Vogrinec, 070 835 789

28. 11. 2024, 16.00, Fokovci

ADVENTNI BAZAR – DOBRODELNA PRIREDITEV ZA ŠOLSKE SKLAD

Osnovna šola Fokovci

Suzana Deusch, 041 798 722

DECEMBER



4.12.2025, 17.30, Moravske Toplice

PRIŽIG PRAZNIČNIH LUČI

Dogodek bo popestril nastop otrok zavoda Vrtci občine Moravske Toplice ter Žonglerska skupina Čupakabra z ognjeno atrakcijo.

TIC Moravske Toplice, 040 829 870

13.12.2025, 18.00, Bogojina, kulturna dvorana

DECEMBRSKI KONCERT DALMATINSKE KLAPE ADRIA

PGD Bogojina vabi na poseben decembrski koncert dalmatinske klope Adria iz Šibenika, ki bo s harmonijo večglasnega petja in pridihom morja pričaral pravo mediteransko vzdušje sredi zime, zapeli pa bodo tudi nekaj božičnih pesmi.

Nakup vstopnic: Blaž 041 302 286, Katja: 041 805

055. Cena vstopnice bo 12 evrov.



12.12.-14.12.2025 (15.00-18.00)

19.12.-21.12.2025 (15.00-18.00)

BOŽIČKOVA PISARNA S PALČKOM FRICEM

V središču Moravskih Toplic bo spet oživel Božičkova pisarna, kjer diši po cimetu, nasmehih in čarobnih željah.

TIC Moravske Toplice

www.visitmoravsketoplice.com

4.12.-6.12.2025, 15.00-19.00

11.12.-14.12.2025, 15.00-19.00

18. 12. -21. 12.-2025, 15.00-19.00

25.12.-28.12.2025, 15.00-19.00

29.12.-30.12.2025, 15.00-19.00

31.12.2025, 9.00-12.00

DECEMBRSKA TRŽNICA

TIC Moravske Toplice

www.moravske-toplice.com

22.12.2025, 17.00, Osnovna šola Bogojina

BOŽIČNO NOVOLETNA VOŠČILNICA

Praznični dogodek otrok in zaposlenih, glasbena popestritev z vokalnim kvintetom Aeternum.

OŠ Bogojina

20.12.2025, 17.00, Moravske Toplice, gozdček Čreta in središče kraja

ČAROBNI GOZD Z BOŽIČKOM

V pravljicnem gozdu bomo skozi lov na Božičkov zaklad, obogaten s škrajtim plesom in ustvarjalnimi delavnicami pričarali pravo praznično čarovnijo. Na koncu bomo na oder v središču kraja skupaj priklicali Božička.

TIC Moravske Toplice, www.visitmoravsketoplice.com, 040 829 870